

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

ЈП “ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ”

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ КОЛУБАРСКОГ ЛИГНИТСКОГ БАСЕНА – НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА –

Књига III: ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

Свеска 4: ПРОГРАМ ПРЕСЕЉЕЊА (ДЕЛА) НАСЕЉА СКОБАЉ

У Београду, априла 2017. године

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
INSTITUTE OF ARCHITECTURE AND URBAN&SPATIAL PLANNING OF SERBIA

НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ КОЛУБАРСКОГ ЛИГНИТСКОГ БАСЕНА урађен је у Институту за архитектуру и урбанизам Србије на основу Уговора бр. 551/16-12 од 06.07.2012. године (ЈП ЕПС), односно, бр. 988 од 09.07.2012. године (Институт), Анекса I Уговора о изради Плана генералне регулације за зону ретензија у средњем току реке Пештан бр. 2-01-5-1665 од 21.08.2012. године (РБ „Колубара” д.о.о), односно, бр. 1169 од 23.08.2013. године (Институт), Уговора о додатним услугама на изради Измена и допуна Просторног плана, бр. 541/20-13 од 02.09.2013. година (ЈП ЕПС), односно бр. 1477 од 05.09.2014. године (Институт), Уговора о допунама Измена и допуна просторног плана (после поплава маја 2014) бр.12-01 1788/19-15 од 02.07.2015. године (ЈП ЕПС), односно, бр. 744/1 од 06.07.2015. године (Институт), Уговора о Изменама и допунама Просторног плана број Е-04.04-1454/285-2016 од 12.08.2016. године (ЈП ЕПС РБ Колубара), односно, број 932 од 12.08.2016. године (Институт), као и Програмског задатка за израду Измена и допуна Просторног плана (РАПП, март 2012).

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ

**Министарство грађевинарства,
саобраћаја и инфраструктуре**

Потпредседник Владе и министар
проф. др Зорана Михајловић, дипл. екон.

Координација:

в.д. Помоћника министра
мр Ђорђе Милић, дипл. пр. планер
Ивана Стефановић, дипл. пр. планер

НАРУЧИЛАЦ

**Јавно предузеће
„Електропривреда Србије” (ЈП ЕПС)**

в.д. директора
Милорад Грчић, дипл. економ.

Координација:

Дејан Вуксановић, дипл. инж. маш. (ЈП ЕПС)
Слободан Марковић, дипл. инж. руд.
(Огранак РБ Колубара)

ИЗВРШИЛАЦ

**Институт за архитектуру и
урбанизам Србије (Институт)**

Директор
др Саша Милијић, дипл. пр. планер.

Одговорни планери/урбанисти:

др Ненад Спасић, дипл. инж. арх.
лиценца 100 0056 03
лиценца 200 0318 03

др Славка Зековић, дипл. пр. планер
лиценца 100 0004 03

мр Весна Јокић, дипл. пр. планер.
лиценца 100 0026 03

Гордана Џунић, дипл. инж. грађ.
лиценца 100 0085 04
лиценца 203 0778 04

САДРЖАЈ :

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	1
1.1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
1.2. ПРЕСЕЉЕЊЕ СТАНОВНИШТВА И ИЗМЕШТАЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ И ДРУГИХ ОБЈЕКТА У КОЛУБАРСКОМ БАСЕНУ	2
2. РАЗВОЈ РУДАРСКИХ РАДОВА И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА НАСЕЉЕ СКОБАЉ	4
3. ПРЕСЕЉЕЊЕ НАСЕЉА СКОБАЉ	7
3.1. КОНЦЕПЦИЈА ПРЕСЕЉЕЊА	7
3.2. ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА ЈЕ ЗАСНОВАНА КОНЦЕПЦИЈА ПРЕСЕЉЕЊА	10
3.3. ИЗЈАШЊАВАЊЕ СТАНОВНИКА (ДОМАЋИНСТАВА) СКОБАЉА О ПОНУЂЕНИМ ЛОКАЦИЈАМА И УСЛОВИМА ПРЕСЕЉЕЊА	13
4. ПРОЦЕНА ТРОШКОВА ПРЕСЕЉЕЊА НАСЕЉА	13
4.1. ОСНОВЕ ЗА ПРОЦЕНУ ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ, ПОЛАЗНИ СТАВОВИ, КРИТЕРИЈУМИ И ЦИЉЕВИ	14
4.2. ПРОЦЕНА ВРЕДНОСТИ ОБЈЕКТА ДОМАЋИНСТАВА, ДРУГИХ ОБЈЕКТА У СВОЈИНИ ГРАЂАНА И ТРАЈНИХ ЗАСАДА	15
4.3. ПРОЦЕНА ВРЕДНОСТИ ЗЕМЉИШТА	16
5. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗОНЕ НАСЕЉАВАЊА	17
5.1. ТРОШКОВИ ИЗГРАДЊЕ И УРЕЂЕЊА ЈАВНИХ ОБЈЕКТА И ПОВРШИНА	17
5.2. ТРОШКОВИ УРЕЂЕЊА ЛОКАЦИЈА ЗА ОРГАНИЗОВАНО ПРЕСЕЉЕЊЕ ДОМАЋИНСТАВА	18
5.3. ДРУГИ ТРОШКОВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРЕСЕЉЕЊЕ НАСЕЉА СКОБАЉ	21
6. ПРЕСЕЉЕЊЕ ГРОБЉА	23
6.1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	23
6.2. КОНЦЕПТ ПРЕСЕЉЕЊА ГРОБЉА	25
6.3. СПРОВОЂЕЊЕ ПРЕСЕЉЕЊА ГРОБЉА	27
ПРИЛОГ 1: ПОЛИТИКА И НОРМАТИВНЕ ОСНОВЕ ПРЕСЕЉЕЊА СТАНОВНИШТВА ИЗ ЗОНЕ РУДАРСКИХ АКТИВНОСТИ	30
МОДАЛИТЕТИ ПРЕСЕЉЕЊА СТАНОВНИШТВА	32
ЗАКОНСКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ПРЕСЕЉЕЊА	33
ПРИЛОГ 2: УПИТНИК ЗА ИЗЈАШЊАВАЊЕ ДОМАЋИНСТАВА О УСЛОВИМА ПРЕСЕЉЕЊА	42

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Програм пресељења (дела) насеља Скобаљ израђен је за потребе пресељење насеља Скобаљ (општина Лајковац) као саставни део Просторног плана подручја експлоатације Колубарског лигнитског басена (у даљем тексту: Просторни план).

Основни правци развоја подручја Колубарског басена одређени су у стратешким документима развоја енергетике Републике Србије.

Стратегијом развоја енергетике Србије и Дугорочним програмом развоја угљених басена ЕПС-а (2016, РГФ-ЦПЕ) дате су пројекције развоја Колубарског басена за период до 2020. године и за период након тога.

Предвиђене су следеће активности: завршетак инвестиционог програма на површинском копу „Тамнава-западно поље” и достизање нивоа производње од 12 милиона тона годишње; замена застареле опреме на Пољу „Б”, прелазак у Поље „Ц” са постепеним повећањем капацитета на 3, а затим и на 5 милиона тона угља годишње; проширење експлоатационих граница површинског копа Поље „Д” и дислокација села Вреоци; припрема коридора за измештање реке Колубаре, пруге Београд – Бар и државног пута реда (ДП ИБ-22) (Ибарска магистрала); и припреме за отварање површинских копова Поље „Е”, „Радљево” и Поље „Г” („Јужно поље”), проширење Поља „Д”; активирање Поља „Ц”.

Табела 1: Прогноза развоја копова до 2020. године(у 10⁶ t годишње)

Површински коп	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Укупно
Поље „Тамнава-запад“	12	14	12	12	12	12	74
Поље „Ц“	2	3	3	4	4	4	20
Поље „Д-Е“	4	4	4	4	4	4	24
Поље „Д“	8	8	8	7	6	6	43
Поље „В. Црљени“	3	0	0	0	0	0	3
Поље „Г“	0	0	2	2	1	1	6
Поље „Радљево“	0	0	0	0	2	2	4
Укупно:	29	29	29	29	29	29	174

Табела 2: Визија развоја копова у постпланском периоду (у 10⁶ t)

Површински коп	2021 - 2025.	2026 - 2030.	2031 - 2035.	2036 - 2040.
Поље „Тамнава-запад“	50,0	60,0	60,0	60,0
Поље „Ц“	33,0			
Поље „Д-Е“	18,0	18,0	18,0	18,0
Поље „Е“		32,0	32,0	32,0
Поље „Д“	10,0			
Поље „Г“	5,0	5,0	5,0	5,0
Поље „Радљево“	29,0	35,0	35,0	35,0
Укупно:	145,0	150,0	150,0	150,0

Велики проблем у Колубарском рударском басену представља експропријација као и непланска изградња. Због спорног решавања пресељења села Вреоци угрожена је планирана производња на површинском копу Поље „Д”. Могу се очекивати слични проблеми и на површинским коповима „Тамнава-западно поље”, „Радљево”, Поље „Е”, Поља „Д / Е” и Поље „Ц”.

1.2. ПРЕСЕЉЕЊЕ СТАНОВНИШТВА И ИЗМЕШТАЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ И ДРУГИХ ОБЈЕКТА У КОЛУБАРСКОМ БАСЕНУ

У протеклом периоду из зоне површинских копова у Колубарском басену пресељено је укупно 2.362 домаћинства. Нека насеља су измештена скоро у целости (Сакуља, Цветовац) или већим делом (Каленић, Мали Борак, Медошевац, Скобаљ), док је код других насеља пресељење обављено делимично.

Највећи број домаћинстава пресељен је неорганизовано, претежно у рубне зоне општинских центара, приградска насеља или померањем унутар сопственог атара (Каленић, Цветовац, Барошевац). Мањи број домаћинстава пресељен је организовано у плански уређена и комунално опремљена насеља (део Барошевца на локацију „Јелав”, део Медошевца на локацију „Црне међе”, део Вреоца на локацију „Расадник” и др.).

Померање становништва услед исељавања из зоне развоја копова имало је утицаја на раст градских насеља (Лазаревац, Лајковац) и њихових приградских зона, као и на раст индустријских центара (В. Црљени, Вреоци). Могућност запошљавања у овим насељима утицала је на миграције и другог становништва из сеоског залеђа. Последњих 10-15 година могућност запошљавања у ЈП ЕПС Огранак РБ Колубара и општинским центрима је смањена, па се правац миграција померао ка Београду.

Доношењем планова генералне регулације за (делове) насеља која су угрожена рударским активностима, утврђени су програми за планско пресељење становништва и измештање инфраструктурних система.

У протеклом периоду измештени су, такође, значајни водопривредни и инфраструктурни системи. Река Колубара је измештана два пута: најпре због отварања копа „Тамнава -источно поље”, а затим због копа „Велики Црљени”. У току је измештање корита реке Колубара због отварања копа Поље „Г”. Река Кладница је измештена због копа „Тамнава - западно поље” низводно од ретензије која је формирана у КО Радљево. Узводно од ретензије формирана је акумулација „Паљуви - Виш” за потребе снабдевања технолошком водом ТЕ „Колубара Б”. У истом периоду измештено је неколико локалних саобраћајница. У зони копа „Тамнава - источно поље” прекинут је некадашњи регионални пут Р-101а од Лајковца до Стублина. Измештен је већи број енергетских и телекомуникационих водова. За потребе снабдевања становништва пијаћом водом у насељима по ободу површинских копова изграђени су аутономни водоводни системи („Каленић”, „Медошевац” и др.).

Табела 3: Број пресељених домаћинстава на подручју Колубарског басена до 2002.г.*

Катастар. општина	Укупно до 1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Укупно до 2002.
Лазаревац	812	10	3	0	0	0	3	0	45	17	0	25	57	972
Пркосава	13													13
Барошевац	76		3				1					14	9	103
Сакуља	87													87
Јунковац	21												3	24
Зеоке	33													33
Медошевац	344						2		29	17		5	43	440
Вреоци	9								16			6	2	33
Велики Црљени														0
Степојевац	14													14
Цветовац	215	10												225
Лајковац	242	12	7	12	0	0	0	8	0	0	5	3	11	300
Мали Борак	162	12	7	12				8			5	3	11	220
Скобаљ	80													80
УБ	24	16	5	0	0	0	0	4	0	0	14	27	21	111
Каленић	15	16	5					4			10	23	12	85

Радљево											4	4	9	17
Паљуви	9													9
УКУПНО	966	38	15	12	0	0	3	12	45	17	19	55	89	1.383

Табела 4: Број пресељених домаћинстава на подручју Колубарског басена до 2015.г.

Катастар. општина	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Укупно до 2015.
Лазаревац	62	14	31	60	42	37	63	92	135	86	89	63	68	1.814
Пркосава														13
Барошевац	21	13	10	7	5	6	11	2	5	1	1			185
Сакуља														87
Јунковац		1												25
Зеоке								3	17	27	20	18	31	149
Медошевац	41											2		483
Вреоци			21	53	37	31	27	87	107	54	65	44	33	592
Велики Црљени							18		6	4	1	1	4	34
Степојевац														14
Цветовац							7							232
Лајковац	5	7	40	49	28	12	11	10	10	5				334
Мали Борак	5	7	40	48	28	12	11	10	10	5				396
Скобаљ				1										81
Уб	12	24	26	8	0	0	6	20	5	2				214
Каленић	4	23	26	7					1					146
Радљево	8	1		1			6	20	4	2				59
Паљуви														9
УКУПНО	79	45	97	117	70	49	80	122	150	93	89	63	68	2.362

*) Податке припремила Служба експропријације "Површинских копова Барошевац"; у овој табели "пресељена домаћинства" су она домаћинства којима је у целости исплаћена накнада за експроприсане непокретности.

Пресељење становништва, односно, (делова) насеља условљено је планираним развојем следећих површинских копова: „Тамнава - западно поље” - насеља Мали Борак и Скобаљ; Поље „Радљево” - насеља Радљево, Каленић и Бргуле; „Јужно поље” – Поље „Г” - насеља Вреоци, Скобаљ; Поље „Д”- насеља Вреоци, Медошевац и Јунковац; Поље „Ц” -насеље Барошевац; и Поље „Е”: насеља Зеоке, Медошевац, Шопић, Вреоци, као и Рудовци и Крушевица (због ретензија).

За потребе измештања инфраструктурних система у централном делу Басена биће пресељен мањи број домаћинстава у насељима: Вреоци, Шопић, Јабучје и Скобаљ.

Табела 4: Планирано пресељење домаћинстава/становништва у периоду 2016-2018. и 2019-2020. године

Насеља из којих се врши пресељење	Број домаћинстава		
	2016-2018	2019-2020	Укупно
Општина Уб	100 – 115	130 – 150	230 – 265
Каленић	20 – 25	15 – 20	35 – 45
Радљево	75 – 80	75 – 80	150 – 160
Бргуле	5 – 10	40 – 50	45 – 60
Општина Лајковац	45 – 50	–	45 – 50
Скобаљ	45 – 50	–	45 – 50
Градска општина Лазаревац	530 – 573	150 – 160	680 – 733
Вреоци	370 – 380	–	370 – 380
Медошевац	85 – 90	90 - 95	175 – 185
Зеоке	10 – 15	–	70 – 80
Барошевац	15 – 20	–	15 – 20
Шопић	5 – 8	–	5 – 8
Рудовци	15 – 20	–	15 – 20
Крушевица	5 – 10	–	5 – 10
Јунковац 25 – 30 25 – 30	25 – 30	–	25 – 30
Планско подручје укупно:	675 – 738	280 -310	955 – 1048

Процена могућих зона насељавања (од 2016. до 2020. године) обухвата оријентационо: 40% домаћинства у оквиру организованог пресељења у приградска или суседна (сеоска) насеља или померање унутар сопственог атара; и 60% домаћинства у оквиру самосталног пресељења у друга (претежно градска) насеља (Уб, Лајковац, Лазаревац, Степојевац, Београд).

2. РАЗВОЈ РУДАРСКИХ РАДОВА И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА НАСЕЉЕ СКОБАЉ

Површински коп „Тамнава западно поље“ је најмлађи коп Колубарског басена, пројектован за производњу од 12×10^6 t угља, односно, 22×10^6 m³ откритке. Експлоатационо право РБ „Колубара“ на лежишту Западно поље успостављено је 1990. године решењем надлежног министарства број 310-02-0031/90 и води се на листу 321А. Први радови на овом копу су започели 1984. године израдом усека отварања и одводњавањем са северне, односно, северозападне стране копа на основу „Главног пројекта отварања, развоја и експлоатације површинског копа Тамнава западно поље“ (1984. године) у делу КО Каленић. Са откопавањем откритке се започело 1994. године, а са експлоатацијом угља 1995. године на основу Главног рударског пројекта површинског копа Тамнава - Западно Поље (1993. године). С обзиром на експлоатационе услове, пре све распојавање угља у лежишту, смањени инвестициони капацитет у годинама унутрашње и светске економске кризе, на повећане захтеве за обезбеђењем нове и специфичне рударске опреме и проблеме са прибављањем земљишта, коп се развијао кроз више инвестиционих циклуса за шта је израђивана студијска и пројектна рударска документација на нивоу детаљних рударских пројеката, као и Студија о процени утицаја затеченог стања површинског копа "Тамнава-Западно поље" на животну средину пројекта: Допунски рударски пројекат површинског копа "Тамнава-Западно поље", 2007.године, Рударски институт, Београд-Земун, Идејни пројекат заштите површинског копа "Тамнава – Западно поље" од великих вода са међусливом Кладнице укључујући воде Дубоког потока, који је 2002. године израдио Институт "Јарослав Черни" и најновији Технички рударски пројект одвођења вода, 2012. године, Институт "Јарослав Черни" и др.

Овај површински коп у наредном периоду улази у нови инвестициони циклус, а у том смислу се у оквиру ЈП ЕПС-а и Огранка РБ „Колубара“ спровode значајне активности на припреми постројења и других капацитета за хомогенизацију угља, набавци нове специфичне откопне опреме и реализацији Пројекта унапређења животне средине у ПД „РБ КОЛУБАРА“, као и Плана укључивања заинтересованих страна и Акционог плана за заштиту животне средине и социјална питања, који су његови саставни делови.

Након спроведене санације после великих поплава из 2014. године, на подручју дела КО Каленић и КО Радњево у општини Уб и целе КО Мали Борак у општини Лајковац, које је обухватио коп у свом напредовању до сада, настављају се активности предвиђене Планом акција за ублажавање и мониторинг утицаја на животну средину при реализацији пројекта испумпавања воде и муља са ПК „Тамнава западно поље“ и успостављеног интегралног система мониторинга у Колубарском басену.

До 2020. године површине заузете развојем копа повећаће се на 12 km² његовим уласком на подручје насеља Скобаљ, уз заузимање додатних површина за друге рударске активности од којих су најзначајније активности на одводњавању копа, затим активности на пресељењу домаћинства, измештању јавних објеката и измештању месног гробља.

Део површина у КО Скобаљ прибавља се за потребе коначног измештања важних инфраструктурних објеката из централног дела Басена, као и за развој ПК „Јужно поље“ у постпланском периоду.

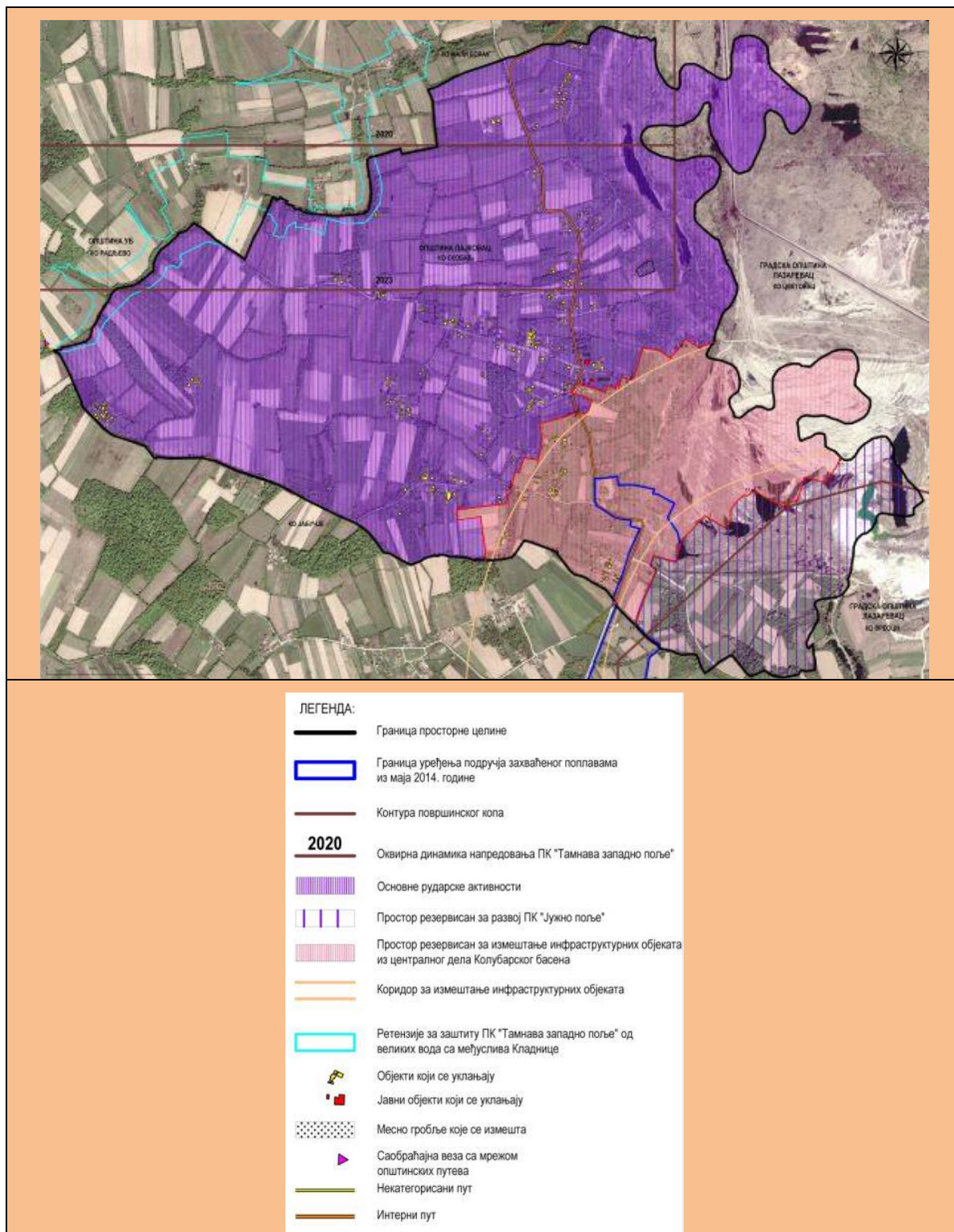
Планиране активности су од јавног интереса и захтевају благовремену имовинску припрему земљишта, односно пресељење насеља Скобаљ, према одлукама надлежних органа ЈП ЕПС и Огранка РБ „Колубара“ у целини до 2018. године, на начин и у складу са планским пропозицијама Просторног плана и Правилима уређења и правилима грађења за зону утицаја ПК „Тамнава западно поље“ у насељу Скобаљ, а на основу праксе успостављене у Колубарском басену и другим рударским басенима. Насеље Скобаљ ће у наредном периоду бити место интензивних активности на пресељењу насеља, изградњи основних рударских објеката и пратећих и помоћних рударских радова у зони површинског копа.

Скобаљ је мање насеље у североисточном делу општине Лајковац, десетак километара удаљено од општинског центра. Дуж средишње насељске саобраћајнице, која у правцу исток – запад повезује територију општине Лајковац са суседним општинским центрима (Лазаревац и Уб), као и дуж некадашњег државног пута Лајковац – Стублине, који је пресечен отварањем ПК „Тамнава западно поље“, распоређени су објекти домаћинства, по правилу са пољопривредним залеђем. Међутим, у оваквој, готово ортогоналној шеми, центар насеља није наглашен, вероватно с тога што су малобројни јавни објекти (основна школа, црква) изграђени након рушења старих услед ширења ПК „Тамнава источно поље“

Од 563 ha, што је површина целокупног подручја катастарске општине Скобаљ, према затеченом стању коришћења простора, око 45% површина је прибављено путем експропријације и административног преноса за потребе рударских активности у претходном периоду, највише до 1990. године до када је пресељено 80-ак домаћинства из источног дела насеља Скобаљ и на том простору, по престанку експлоатације, формирано унутрашње одлагалиште у ПК „Тамнава источно поље“ (обухваћена је источна и јужна косина копа, водосабирници, као и зона транспортних система сада из ПК „В.Црљени“ до дробилане „Тамнава“ и утоварног места на индустријској прузи Вреоци - ТЕНТ). Мањи део земљишта и других захваћених непокретности је експроприсан у складу са Законом о отклањању последица поплава у Републици Србији (Сл. гласник РС, бр. 75/14).

Ширење рударских активности има за последицу угрожавање животне средине и квалитета живљења у насељу, као и пресељење становништва из зоне рударских активности. Прва и до сада најобимнија пресељења из насеља Скобаљ вршена су током седамдесетих година, претежно за потребе развоја ПК „Тамнава источно поље“.

Процењено је да ће развој рударских активности у планском периоду на подручју КО Скобаљ угрозити педесетак домаћинства и већи број ненастањених кућишта, а насељска заједница Скобаљ ће бити у целини пресељена.

Скица 1: Намена простора 2020. године на подручју КО Скобаљ

У наредном периоду готово 400 ha у КО Скобаљ биће заузето рударским активностима (површински коп са унутрашњим одлагалиштем, техничка инфраструктура, објекти одводњавања и систем заштите од спољних вода и др.), док ће престати простор бити резервисан за измештање инфраструктурних објеката: ДП IB 22, пруге Београд Бар, р.Колубаре, 2 ДВ 110 kV и др. система нижег ранга из централног дела Колубарског басена (око 100 ha), односно за развој

ПК „Јужно поље“ (око 65 ha). У оваквим околностима и с обзиром на ранија пресељења, даља егзистенција насеља није оправдана.

Током пресељења, ЈП ЕПС, Огранак РБ „Колубара“ ће, у складу са Програмом пресељења, обезбедити коришћење комуналних насељских сервиса који неће бити угрожени рударским активностима, изузев месног гробља које је одлуком СО Лајковац стављено ван употребе.

Пресељење домаћинстава је сложен и деликатан процес са бројним последицама који захтева темељну и благовремену припрему, информисање и консултовање представника Месне заједнице и угрожених домаћинстава. С обзиром на то да у постојећој законској регулативи не постоје ближе одредбе за проблематику пресељења, припрема и спровођења планског (организованог) пресељења домаћинстава из зоне рударских активности спроводи се на основу посебног програма пресељења, према приступу који је развијен у Институту за архитектуру и урбанизам Србије (заснован на моделу који се примењује у развијеним земљама ЕУ) а који је у протеклом периоду више пута примењен у Колубарском угљеном басену (пресељено преко 2300 домаћинстава).

Учесници у реализацији Програма пресељења су: ЈП ЕПС, Огранак РБ „Колубара“ и Општина Лајковац и Савет месне заједнице Скобаљ у сарадњи са надлежним државним органима. Савет месне заједнице Скобаљ заступаће интересе домаћинстава - власника непокретности из Скобаља у питањима од заједничког интереса.

3. ПРЕСЕЉЕЊЕ НАСЕЉА СКОБАЉ

Просторним планом су утврђени начин и основни услови за пресељење насеља (делова насеља), а Програмом пресељења облици накнаде за експроприсане непокретности, односи учесника у предузимању активности у вези са организовањем и спровођењем пресељења као и друга питања која захтевају заједничко поступање у поступку пресељења.

У оквиру овог програма пресељења, концепција и модалитети пресељења (индивидуално, усмерено индивидуално или организовано пресељење) и услови пресељења су прецизирани, третирано је измештање објеката са јавним функцијама, измештање месног гробља, организација пресељења, програм социјалне подршке, динамика пресељења, рад и надлежности одбора за праћење пресељења и процењени оријентациони трошкови пресељења насеља, све на основу резултата изјашњавања становника (домаћинстава) о понуђеним локацијама и другим условима пресељења.

При изради Програма пресељења имало се у виду да је на нивоу општине Лајковац донето за потребе пресељења више управних и нормативних аката (Споразум о уређењу међусобних односа на пресељењу објеката са јавним функцијама са подручја КО Мали Борак и КО Скобаљ од 29.08.2008., заведен у Општини Лајковац под бројем I 352-46 и у РБ „Колубара“ под бројем 201-4110-1636; Одлука о начину пресељења гробља из Скобаља, Скупштина општине Лајковац, број: 06-109/15-II од 25.12.2015. и Одлука о измени Одлуке о начину пресељења гробља из Скобаља, Скупштина општине Лајковац, број: 06-20/16-II од 01.03.2016.; Одлука о стављању ван употребе гробља у Скобаљу, Скупштина општине Лајковац, број: 06-109/15-II од 25.12.2015. и др.).

За потребе имплементације Просторног плана и Програма пресељења израдиће се један број акционих планова и Оперативни план измештања месног гробља у Скобаљу.

3.1. КОНЦЕПЦИЈА ПРЕСЕЉЕЊА

Домаћинствима са сталним пребивалиштем у насељу Скобаљ нуде се следећи начини пресељења:

- (1) организовано (заједничко) пресељење; и
- (2) индивидуално (појединачно) пресељење

ЈП ЕПС и Огранак РБ „Колубара“ нуде власницима земљишта и стамбеног објекта изграђеног на овом земљишту, који имају пребивалиште у постојећем насељу, могућност организованог - заједничког пресељења њиховог домаћинства на једну од обезбеђених локација на територији општине Лајковац. Организовано заједничко пресељење на припремљене локације на подручју општине Лајковац, укључује обезбеђење грађевинске парцеле за изградњу стамбеног и других објеката домаћинства, у замену за експроприсане непокретности и новчану накнаду разлике између вредности експроприсаних непокретности и нове грађевинске парцеле.

Домаћинствима која се одреде за индивидуално пресељење, општинска управа Лајковац ће припремити на подручју Лајковца, у складу са урбанистичким плановима, информацију о локацијама на којима се по тржишним условима могу прибављати грађевинске парцеле (усмерено индивидуално пресељење).

1) Организовано (заједничко) пресељење обухвата следеће:

- прибављање земљишта на новој локацији за намене утврђене Програмом пресељења;
- финасирање изградње комуналне, саобраћајне и друге инфраструктуре на новим локацијама, као и објеката јавне намене;
- финансирање израде планске и техничке документације и парцелације земљишта;
- ЈП ЕПС и РБ „Колубара“ гарантују да је прибављено земљиште/грађевинске парцеле на предложеним локацијама и да су уређени својински односи;
- одлуку ЈП ЕПС и РБ „Колубара“ о сарадњи са општином Лајковац о суфинансирању изградње објеката јавних служби на подручјима насељавања домаћинстава¹; капацитет и стандард објеката јавних служби и других јавних објеката на новим локацијама, утврђују се на основу капацитета ових објеката у постојећем насељу, у складу са урбанистичким планом нових локација, према важећим прописима и у договору са Општином Лајковац и месном заједницом;
- расподела земљишта за пресељење домаћинстава која се одреде за ову варијанту пресељења спроводи се према критеријумима које споразумно утврде Учесници у пресељењу;
- власник експроприсаног земљишта и стамбеног објекта на том земљишту, са пребивалиштем у постојећем насељу, за своје домаћинство може добити само једну грађевинску парцелу у новом насељу; уколико има више сувласника окућнице, услов добијања грађевинске парцеле је да најмање један од њих има пребивалиште на тој окућници;
- на грађевинској парцели стиче се право својине у складу са законом;
- власник грађевинске парцеле добија комунално опремљену парцелу, а сам обезбеђује техничку документацију, одобрења за градњу и грађење стамбеног и другог објекта;

¹ Споразум о уређењу међусобних односа на пресељењу објеката са јавним функцијама са подручја КО Мали Борак и КО Скобаљ од 29.08.2008., заведен у Општини Лајковац под бројем I 352-46 и у РБ „Колубара“ под бројем 201-4110-1636. Општина Лајковац је заинтересована да у 2017. години преостали део обавеза по овом споразуму усмери за експропријацију земљишта, за изградњу Центра за културу у градском насељу Лајковац.

- домаћинство се писменим путем опредељује за парцелу на једној од припремљених локација;
- максимална површина окућнице (као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја) у постојећем насељу која ће бити призната као изграђено грађевинско земљиште је 20 ари, док ће преостали део окућнице бити третиран као остало земљиште.

2) Индивидуално (појединачно) пресељење има две могућности:

- усмерено индивидуално пресељење на подручју општине; и
- појединачно индивидуално пресељење, по правилу ван подручја општине.

Усмерено индивидуално пресељење подразумева да домаћинство само по тржишним условима прибавља земљиште за градњу на уређеним локацијама. Под уређеном локацијом подразумева се локација за коју је усвојен одговарајући урбанистички план, комунално и инфраструктурно припремљена, или локација која је предвиђена за уређивање годишњим програмом уређивања грађевинског земљишта.

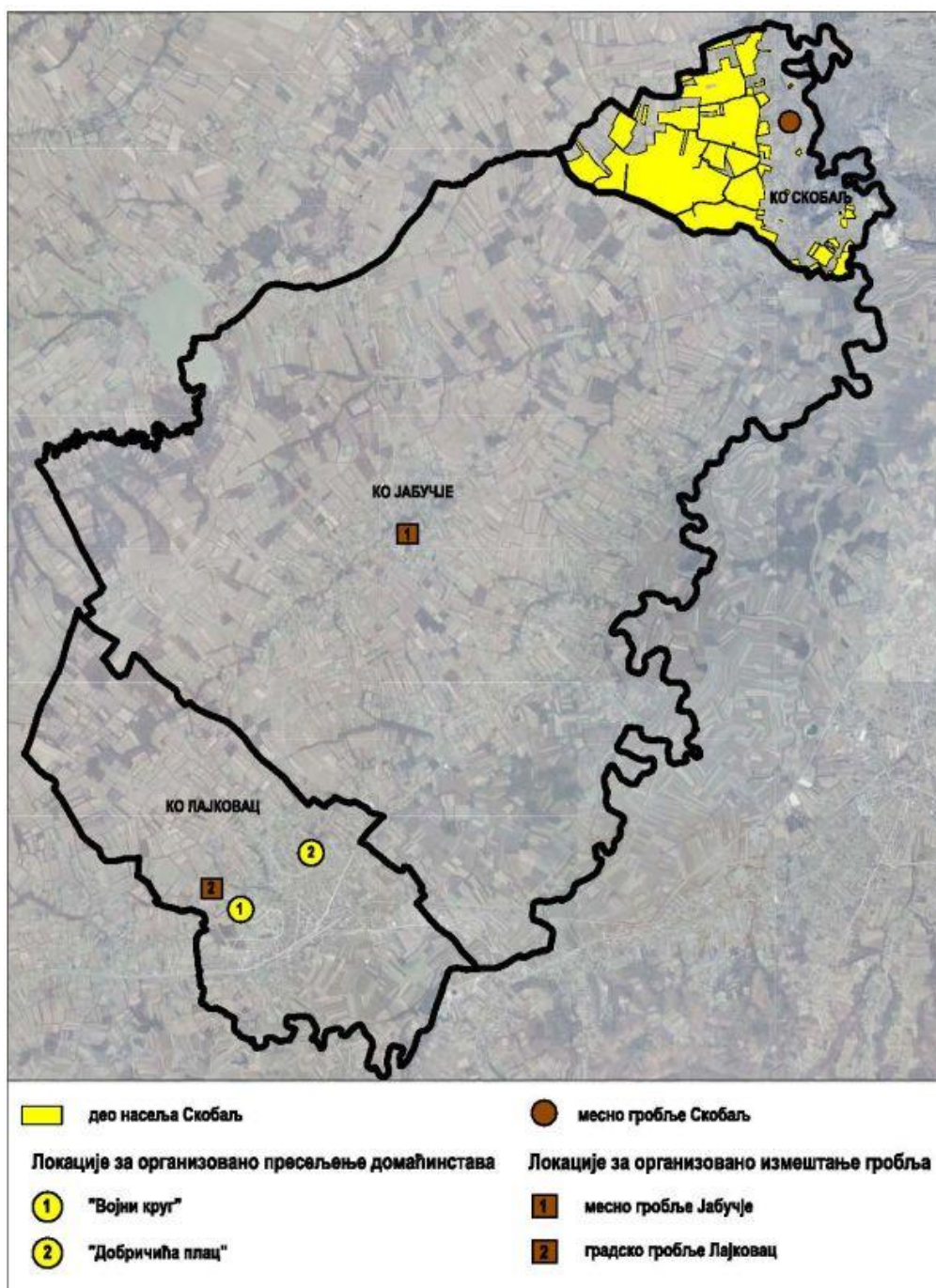
За локације на територији општине где је могуће насељавање, израдиће се програми уређивања и приоритетно спроводити активности на њиховом уређивању и опремању према годишњем програму уређивања грађевинског земљишта.

За потребе пресељења домаћинстава из насеља у зони утицаја ПК „Тамнава западно поље“ (Мали Борак), РБ „Колубара“ је обезбеђивала организационе и финансијске предуслове за уређење локације „Добричића плац“, а и даље ће активно подржавати реализацију даљих програма уређивања.

Појединачно индивидуално пресељење подразумева да власник сам прибавља парцелу за градњу и пресељење свог домаћинства.

За организовано пресељење домаћинстава обезбеђују се следеће уређене локације у градском подручју Лајковца (локације са грађевинским парцелама припремљеним за грађење):

- **„Војни круг“ у централној градској зони** (25 грађевинских парцела, $P = 4-5$ а, применом паритета 2:1), с тим што је У случају веће заинтересованости општина Лајковац је спремна да обезбеди потребан број парцела на истој локацији; и
- **„Добричића плац“ у грађевинском подручју** (8 грађевинских парцела $P = 6$ а применом паритета 1:1).

Скица 2: Локације за организовано пресељење домаћинстава и гробља

3.2. ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА ЈЕ ЗАСНОВАНА КОНЦЕПЦИЈА ПРЕСЕЉЕЊА

Концепција пресељења насеља заснована је на подацима, решењима и одредбама Просторног плана

1) Презентација локација за пресељење

Становништво ће благовремено бити обавештено о локацијама за организовано пресељење. Ова информација биће доступна пре започињања конкурсана за грађевинске парцеле ради њихове расподеле. За сваку локацију грађани ће имати на располагању следеће информације:

- број расположивих грађевинских парцела;

- површину парцела и њихову просторну диспозицију (извод из урбанистичког плана);
- тржишну вредност парцеле, односно паритетни однос који ће се у случају организованог пресељења примењивати код утврђивања накнаде;
- податке о комуналној опремљености локације (водовод, канализација, ТТ мрежа, одвод отпадних вода, саобраћајнице и др.);
- подаци о објектима јавних служби, односно о удаљености објеката од нове локације (предшколска установа, основна школа, дом здравља – амбуланта и др.).

Становништво ће моћи да добије ове информације на следећи начин:

- у месним заједницама;
- путем штампаног материјала, који ће бити доступан (а) јавним објављивањем у просторијама месних заједница, и (б) за индивидуално коришћење; и
- на редовним састанцима у месној заједници на којима ће бити присутни представници Општине Лајковац (урбанистичка и друге службе), Електропривреде и Одбора за спровођење Програма пресељења.

2) Критеријуми за избор и доделу локација

Пре давања информација о расположивим локацијама на увид грађанима, обавезно је дефинисати критеријуме за избор и доделу локација односно конкретних парцела. Овај корак је важан да би се предупредиле могуће злоупотребе приликом доделе парцела и цео поступак учинио објективним, отвореним и демократским.

3) Критеријуми за рангирање домаћинства приликом избора локације и избора/ добијања конкретне парцеле били би следећи:

- опредељење за организовано пресељење;
- положај поседоване парцеле у насељу; и
- позиција поседоване парцеле у односу на динамику пресељења, односно фазе пресељења насеља.

Гарантовање права становницима у процесу пресељења обухвата:

- право на избор између понуђених модалитета/начина пресељења (организовано или индивидуално-појединачно);
- право на благовремену информацију о условима и роковима пресељења;
- право на прихватљиве рокове пресељења;
- обострано поштовање преузетих обавеза и договора; и
- право на потпуну и благовремену информацију о законским и другим правима у процесу пресељења.

Свако домаћинство које се пресељава има право да се определи за један од понуђених модалитета пресељења.

ЈП ЕПС, Општина и остали актери у пројекту пресељења су у обавези да благовремено, поштујући унапред утврђене рокове, обавештавају грађане о свим питањима у вези са пресељењем. Рокови за поједине активности се утврђују у одговарајућим документима и одлукама, уз претходну сагласност ЕПС-а, односно РБ "Колубара", Општине и представника Месних заједница.

Рокови пресељења се утврђују тако да грађанима обезбеде разумно/прихватљиво време да изврше све припреме за пресељење, као и да обезбеде разумно време за доношење одлуке о свакој фази пресељења – од избора модалитета пресељења и накнаде, уређења локације, изградње куће до самог пресељења.

Договор о обостраном поштовању преузетих обавеза и последицама кршења дефинише се на самом почетку пројекта пресељења. С једне стране, овакав договор пружа грађанима гаранције о испуњењу преузетих обавеза, а са друге штити ЕПС од финансирања и плаћања непотребних активности, у случају ако грађани одустану од решења које су прихватили у претходном кораку/фази.

ЈП ЕПС, РБ "Колубара" и Општина преузимају обавезу да учине доступним све информације о законским и другим прописима везаним за услове пресељења, нарочито на одредбе које се односе на права грађана. Ово се односи и на међународне конвенције које је држава ратификовала.

Као Учесници у реализацији Програма пресељења, ЈП ЕПС и РБ „Колубара“ обезбедиће финансијске услове, а Општина Лајковац организационе, институционалне и друге услове за благовремену припрему, израду и доношење планских документа за пресељење насеља и за израду потребне студијске, планске и техничке документације за спровођење Програма пресељења насеља.

У циљу благовременог, ефикасног и целовитог спровођења Програма пресељења насеља, ЈП ЕПС, ПД РБ "Колубара" и Општина Лазаревац, образоваће на паритетној основи Одбор за праћење пресељења насеља, у који ће бити укључени и представници месних заједница са Планског подручја. Одбор за праћење пресељења насеља оперативно ће надзирати и контролисати спровођење планских докумената за пресељење насеља. Рад Одбора за праћење пресељења насеља уређује се Пословником.

Учесници у проступку пресељења се обавезују да обезбеде правовремени и континуирани однос са јавношћу, путем следећих облика:

- организовање скупова грађана у насељу;
- извештавање преко средстава јавног информисања; и
- пружање савета, правне и друге помоћи становницима угрожених делова насеља.

За односе са јавношћу и комуникацију са становницима одговоран је Одбор за праћење пресељења насеља, који је у обавези да благовремено обезбеди, преко стручних служби, информације од значаја за услове пресељења сваком заинтересованом домаћинству и власнику непокретности у угроженим насељима.

ЈП ЕПС и РБ "Колубара" и општина Лајковац су обавезни да учине доступним све информације о законским и другим прописима везаним за услове пресељења, нарочито у вези са законским и другим правима грађана. Стручне службе РБ „Колубара“ ће у складу са планским документима за пресељење, обављати стручне, административне, имовинско-правне и друге послове на припреми и организацији пресељења.

4) Формирање стручне службе и Одбора за праћење пресељења

У припремним фазама као и током трајања/спровођења Програма пресељења, већ сада постоји и појавиће се велики број послова који се морају радити континуирано, систематски и организовано, у сталној сарадњи са грађанима на једној, и са спољним актерима пресељења, на другој страни. Веома је важно да ти послови буду стручно и одговорно организовани и вођени, како цео пројекат не би западао у тешкоће и био изложен компромитацији и непотребним проблемима. Због тога је неопходно формирати посебну службу (највероватније у саставу РБ "Колубара") која ће бити

одговорна за припрему и организацију пресељења насеља и домаћинстава (сарадња са домаћинствима, специјализовани програми, координација израде урбанистичке документације, пружање правне помоћи и решавање правних проблема, техничка и стручна помоћ у изградњи објеката, контакти и сарадња са комуналним службама и др.).

ЈП ЕПС, односно РБ "Колубара", општина Лајковац и месна заједница формираће посебан одбор за контролу реализације усвојеног Програма пресељења.

3.3. ИЗЈАШЊАВАЊЕ СТАНОВНИКА (ДОМАЋИНСТАВА) СКОБАЉА О ПОНУЋЕНИМ ЛОКАЦИЈАМА И УСЛОВИМА ПРЕСЕЉЕЊА

Током припреме и спровођења анкетног изјашњавања и евиденције објеката домаћинстава у насељу Скобаљ за потребе израде Просторног плана и овог програма пресељења (септембар 2016.) идентификована су укупно **135** афектирана власника непокретности (стамбених и других објекти домаћинства и земљиште у окућници); значајни број њих су власници идеалног дела земљишта и објеката, односно непокретности деле са другим сувласницима;

- укупно **129** власника (или представника сувласника) одазвало се и попунило упитник за евиденцију и изјашњавање, док је шест власника одбило да учествује у евиденцији; од ових шест власника четворо живе у Скобаљу, а два не;
- приликом попуњавања упитника **49** власника се изјаснило да са својим домаћинством живе у Скобаљу;
- ниједан афектирани власник није исказао заинтересованост за понуду станова у централној зони Лајковца по тржишној вредности у замену за експроприсане непокретности; и
- за организовано пресељење определило се **26** власника и то за локацију „Војни круг“ укупно **19** и то **17** који живе у Скобаљу и **два** власника домаћинстава који не живе у насељу, али су инсистирали да се и они изјасне; за локацију „Добричића плац“ укупно **седам** власника што је у оба случаја мање него понуђени број плацева.

Да би се добили потпуни и коначни подаци за реализацију Програма пресељења потребно је организовати ново изјашњавање становника/домаћинстава о понуђеним условима пресељења. Циљ је **коначно изјашњавање грађана/домаћинстава о модалитету пресељења** (организовано или накнада искључиво у новцу), локацији за коју се домаћинство опредељује, положају парцеле и др. Изјашњавање треба да да поуздане податке о броју домаћинстава која су определена за организовано пресељење, о положају и величини парцеле у новом насељу, као и елементе за формирање заједница суседства, односно комшијских групација. Понуђене локације ће претходно бити дате на јавни увид, са свим потребним информацијама тако да се грађани могу обавестити о свим појединостима. Понуђене локације морају бити разрађене на начин и у елементима да грађани могу да препознају свој интерес да живе на конкретној локацији. Изјашњавање се спроводи после предочавања грађанима начина опредељивања за локацију.

Општина ће настојати да обезбеди информацију о грађевинским парцелама које могу бити доступне на тржишту домаћинствима која се определе за индивидуално пресељење. Разлог за ово је да се избегне стихијно и непланско насељавање на неурбанизована рубна подручја насеља и у зоне које нису планиране за насељавање.

4. ПРОЦЕНА ТРОШКОВА ПРЕСЕЉЕЊА НАСЕЉА

Процена трошкова пресељења насеља извршена је на основу закона и других прописа из области земљишне политике и грађевинарства и других сродних области, техничких норматива и стандарда и стручне праксе, уз уважавање ставова и интереса корисника експропријације,

сопственика непокретности и становника насеља, у односу на модалитете пресељења и накнаде за експроприсане непокретности.

За потребе процене дела трошкова пресељења, у оквиру формирања информационе базе Програма пресељења (Упитник за евиденцију података о домаћинствима и објектима домаћинства, септ. 2016.), обављени су теренски радови на евидентирању објеката за утврђивање квантитативних елемената процене вредности према јасно дефинисаним упутствима и критеријумима. Квалитативни елементи утврђени су у истом периоду, у обиму потребном за генералну процену вредности осталих непокретности (зграда и пратећих објеката) у насељу. Приликом обављања теренских активности за потребе израде Просторног плана, вршени су повремени прегледи стања изграђености у насељу, и по том основу, и по основу промене цене грађења и тржишних цена изграђених објеката извршена је корекција процењене укупне вредности непокретности домаћинства која се пресељавају.

Процењени трошкови представљају део потребних улагања у пресељење насеља, а у укупној структури улагања исказани су као:

- процена вредности непокретности у насељу (деловима насеља);
- трошкови изградње и уређења јавних објеката и површина;
- трошкови уређења нове(их) локације(а) и
- други трошкови.

4.1. ОСНОВЕ ЗА ПРОЦЕНУ ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ, ПОЛАЗНИ СТАВОВИ, КРИТЕРИЈУМИ И ЦИЉЕВИ

Процени вредности непокретности претходиле су обимне активности и то на:

- утврђивању (приказу, анализама и оценама) стања у насељу, с обзиром на просторни размештај и начин коришћења земљишта и објеката, стање изграђености простора, структуру изграђености, тип, хомогеност, начин коришћења, капацитет, експлоатационо стање и друге показатеље којима се може у квантитативном и квалитативном смислу оценити изграђеност;
- евидентирању, билансирању, упоредним анализама, вредновању, обрачунама и новчаном исказивању вредности појединачних непокретности;
- прибављању релевантних тржишних и фискалних података о разматраним категоријама за односно и шире подручје, анализи и упоређивању са процењеним вредностима и
- исказивању и сумирању појединачних процењених вредности на начин и у оквирима који би могли да одговарају правичној накнади не ниже од тржишне вредности свих непокретности у насељу чији су сопственици физичка лица.

Процене вредности за две прописане категорије непокретности (земљиште и грађевински објекти) засноване су на:

- одредбама Закона о планирању и изградњи, Закона о експропријацији, закона и подзаконских аката у области рударства, путева, пољопривредног земљишта и др.) и техничким нормативима и стандардима из области грађевинарства и других области;
- модалитетима накнаде за експроприсане непокретности садржаним у полазним основама овог програма, ставовима и интересима корисника експропријације и сопственика непокретности и становништва;
- подацима прибављеним у оквиру анкете о начину коришћења појединачних објеката домаћинства и на основу увида у званичне податке из обједињене катастра непокретности за КО Скобаљ у односу на начин коришћења земљишта; и

- стручној, управној и судској пракси уопште и у оквиру потписаних споразума о накнади за експрописане непокретности и покренутим поступцима експропријације на предметном и суседним подручјима.

4.2. ПРОЦЕНА ВРЕДНОСТИ ОБЈЕКТА ДОМАЋИНСТАВА, ДРУГИХ ОБЈЕКТА У СВОЈИНИ ГРАЂАНА И ТРАЈНИХ ЗАСАДА

Као грађевински објекти домаћинства евидентирани су: стамбене зграде, станови и пословне просторије, помоћни стамбени и други помоћни објекти, објекти за узгој стоке и смештај или прераду пољопривредних производа и друге економске и помоћне зграде које су у поседу домаћинства, а налазе се на локацији коју је представник домаћинства приликом попуњавања анкетног упитника назначио као окућницу.

Слика 1: Приказ неких објеката у Скобаљу

Извор: фотодокументација ИАУС

Вредност објеката домаћинства, као основна и законски прописана категорија, процењена је на основу просечне набавне - грађевинске вредности за појединачне врсте објеката, применом поступака вишекритеријумске параметризације на утврђено (фактичко) односно оцењено стање. За мањи број домаћинства, која су одбила да се за њихово домаћинство изврши снимање објеката или су била недоступна у време теренских радова, фактичко стање је утврђено прегледом у поступку снимања стања изграђености насеља у целини и на основу фотограметријског снимања. За зоне пресељавања у целини, укупна вредност свих објеката домаћинства и осталих објеката грађана је процењена на **8,097.485 €**.

Укупна процењена вредност може бити увећана за око 3 % у односу на процењене вредности објеката домаћинства и осталих објеката грађана, с обзиром на: промене настале у насељу и законску обавезу да се накнада за експроприсану непокретност мора утврдити као тржишна вредност (реалне промене вредности цене рада, грађевинских материјала и транспортних трошкова, трошкова уређења земљишта и прикључака на комуналну инфраструктуру) у моменту потписивања споразума, постојање непокретности које нису биле предмет снимања а могле би бити предмет споразума у поступку експропријације као што су пољске зграде и други објекти лоцирани ван окућнице, присуство објеката на које грађани нису указали као на објекте који су у употреби или на скривене радове и позиције код снимљених објеката, што заједно износи **8,340.410 €**.

4.3. ПРОЦЕНА ВРЕДНОСТИ ЗЕМЉИШТА

За земљишне честице груписане у целину окућнице (према просторном и власничком стању и затеченом начину коришћења) утврђује се **обрачунска површина** применом паритетних вредносних критеријума и то простом и **непосредном дистрибуцијом површина** с тим што се као **грађевинско земљиште** утврђује површина до **20 ари по кућишту**, тако да се на 10 ари изграђеног земљишта примењује максимална тржишна вредност грађевинског земљишта (изван грађевинског подручја), а на престалу површину

Површине земљишта у оквиру окућнице које се неће сматрати земљиштем за редовну употребу изграђених објеката, обрачунавају се према категоризацији обрадивог пољопривредног земљишта. Обрачунска вредност обрадивог и шумског пољопривредног земљишта утврђена је према бонитету земљишта, могућности механизоване обраде, удаљености од економског дворишта, према положају и саобраћајној доступности, култури и катастарској класи и прометној вредности земљишта у насељу и општини Лајковац

Укупна вредност земљишта у насељу које је могући предмет експропријације утврђена је у износу од **3,675.000 €**.

Предмет процене вредности трајних засада су законом прописане категорије непокретности, као што су воћњаци или виногради који дају плодове и појединачни засади само овог типа, млади виногради и воћњаци који не дају плодове, појединачна стабла и чокоти, расадници, зрела и млада шума, засади на грађевинском земљишту, пошумљавања и вештачка пошумљавања семеном.

Фактичко стање утврђено је кроз снимање, прегледом засада без премеравања, увидом у податке о катастарском стању култура и класа земљишта и прибављањем одговарајућих података од представника домаћинства при попуњавању анкетног упитника у лето/јесен 2016. године.

За потребе утврђивања вредности воћњака или винограда који дају плодове, односно за појединачне засаде овог типа процењена је тржишна вредност неамортизованих инвестиција на њиховом подизању и одржавању и оцењен износ чистог приноса - изгубљена добит, старост и плодност, односно вегетативни и генеративни потенцијал, а за младу и зрелу шуму вредност дрвне масе на пању применом актуелних цена и калкулација цена према ценама елементарних ставки на локалном тржишту у откупу и пијачној продаји (подаци коришћени у актуелним налазима вештака).

Процењена вредност трајних засада је **986.400 €**, а према одредбама Закона о експропријацији ова вредност се додаје на вредност пољопривредног и грађевинског земљишта у насељу (увећава њихову вредност).

На принципима процене вредности грађевинског, пољопривредног и осталог земљишта у насељу непосредно су примењени утврђени паритети за обрачун вредности јединице површине грађевинског земљишта у насељу и на локацијама понуђеним за место организованог пресељења.

Табела 5. Паритети за обрачун вредности јединице површине грађевинског земљишта

локација	Скобаљ	"Војни круг"	"Добричића плац"
обрачунски коефицијент	1,0	2,0	1,0

Процењена вредност непокретности

Вредност непокретности које су евидентирание као објекти домаћинства и остали објекти грађана, земљиште и засади, у целини износи око 13.000.000 €.

5. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗОНЕ НАСЕЉАВАЊА

5.1. ТРОШКОВИ ИЗГРАДЊЕ И УРЕЂЕЊА ЈАВНИХ ОБЈЕКТА И ПОВРШИНА

Изградња јавних и комуналних објеката и површина засниваће се на одредбама овог програма, одговарајућем споразуму између корисника експропријације и општине Лајковац и законским одредбама које подразумевају обезбеђење истих и бољих услова становања, обављања делатности и других потреба пресељеног становништва и у погледу могућности коришћења насељских функција и садржаја квалитетнијих од услова у постојећем насељу.

Стручне службе Општине ће проценити потребе повећања и просторне дистрибуције капацитета на територији Лазаревца, а пре свега на Планском подручју у области образовања, културе, физичке културе, дејче и социјалне заштите, здравства, уређења рекреативних површина, спортских терена, дејчих игралишта, пијаца и сл. услед прилива пресељеног становништва.

За реализацију ове врсте насељских садржаја на новим локацијама, морају се претходно припремити и верификовати посебни програми (као део општинске политике развоја), помоћу којих би се водиле организоване и координиране активности на обезбеђењу локација (земљишта) и изградњи објеката. Изворе финансирања, као и механизме за спровођење таквих програма прецизираће споразумно учесници у поступку пресељења.

Јавни насељски садржаји који ће се заузимати према динамици утврђеној у Просторном плану: 1) фудбалско игралиште - налази се на кат. парцели бр. 234 и 235, КО Скобаљ; 2) Основна школа „Димитрије Туцовић“ из Јабучја, катастарска парцела број 228/1; 3) црква са двориштем - налази се на кат. парцели бр. 671, објект не је уписан²; и 4) сеоско гробље, комунални објект на кат. парцели бр. 261.

Грађевински објекти намењени за јавне функције и садржаје у насељу лоцирани су у зони ширења површинских копова, али је њихово коришћење уз одговарајуће мере праћења стања употребљивости у грађевинско-конструктивном смислу, периодично геодетско снимање на мрежи уграђених репера промене геометрије и визуелне прегледе на тлу и саобраћајницама у непосредној околини, могуће до рока коначног заузимања локација, по потреби и за друге намене.

² Међусобни односи са СПЦ у вези са измештањем цркве у Скобаљу регулисаће се посебним споразумом са Епархијом ваљевском; Измештање цркве није предмет овог програма пресељења.

На основу Решења о усвајању Анекса 3 Споразума број: 06-30/16-II од 04.04.2016. који је закључен између ЈП “Електропривреда Србије” Београд, Огранак РБ “Колубара” и Општине Лајковац, констатовано је да су:

- Споразумом број 2-01-4110-163/И-352-46 од 29.08.2008. уређена међусобна права и обавезе уговорених страна којим се уређују међусобни односи по питању пресељења објеката са јавним функцијама са подручја КО Мали Борак и КО Скобаљ, у износу од 3.222.000,00 евра као обавеза РБ “Колубара”
- да је по основу овог споразума РБ “Колубара” до сада уплатила износ од 2.113.808,49 евра;
- да од уговореног износа неизвршена обавеза РБ “Колубара”, износи 1.108.191,51 евра;
- Споразумне стране су сагласне да ЈП “Електропривреда Србије” Београд, огранак РБ “Колубара” део преостале обавезе измири у 2016. години и то за финансирање изградње школске спортске хале у ОШ “Димитрије Туцовић” у Јабучју, у износу од 650.000,00 евра, а преостали износ обавезе најкасније до 31.12.2017.

Општина Лајковац је заинтересована да у 2017. години преостали део обавезе усмери за експропријацију земљишта, за изградњу Центра за културу у градском насељу Лајковац.

5.2. ТРОШКОВИ УРЕЂЕЊА ЛОКАЦИЈА ЗА ОРГАНИЗОВАНО ПРЕСЕЉЕЊЕ ДОМАЋИНСТАВА

Процена трошкова уређивања (припремања и опремања) локација за пресељење базирана је на важећој урбанистичкој документацији за конкретне локације у погледу неопходног обима и степена уређивања, на подацима које су достављени од стране општине Лајковац, а односе се на припрему програма уређивања земљишта.

Под уређењем локација за пресељење, подразумева се да је земљиште припремљено за изградњу, комунално опремљено односно да су извршене следеће активности:

- имовинска припрема односно прибављање земљишта и решавање имовинско-правних односа (преносом апсолутних права за земљиште у јавној својини и трансформацијом пољопривредног у грађевинско земљиште у условима слободног промета и тржишних механизма за остало земљиште);
- претходни припремни радови (прибављање урбанистичке документације, истражни радови, анализе, студије и елаборати, прибављање геодетских и геолошких подлога и урбанистичких пројеката);
- инфраструктурно и комунално опремање насеља, изградња и унапређење постојећих инфраструктурних објеката,
- припрема земљишта за градњу (рашчишћавање и уклањање објеката и премештање постојећих инсталација, рашчишћавање и санација терена, уређивање јавних површина, изградња комуналних објеката и инсталација до прикључка грађевинске парцеле на те инсталације);
- парцелација јавног и осталог грађевинског земљишта; и
- формирање и уступање грађевинских парцела за изградњу објеката домаћинства.

Трошкови прибављања јавног грађевинског земљишта и опремања инфраструктурном мрежом, која треба да опслужује новоформиране стамбене локације, као и уређење јавних површина, на терет су корисника експропријације по основу законске обавезе и одредби полазних основа да се обезбеде одговарајући услови становања односно за обављање делатности.

Стање на локацијама на територији Општине, које су биле доступне за уређивање у реалним роковима и као такве понуђене за организовано пресељење домаћинстава, такво је да су неопходна улагања у објекте и мрежу магистралног и примарног значаја (саобраћајнице са

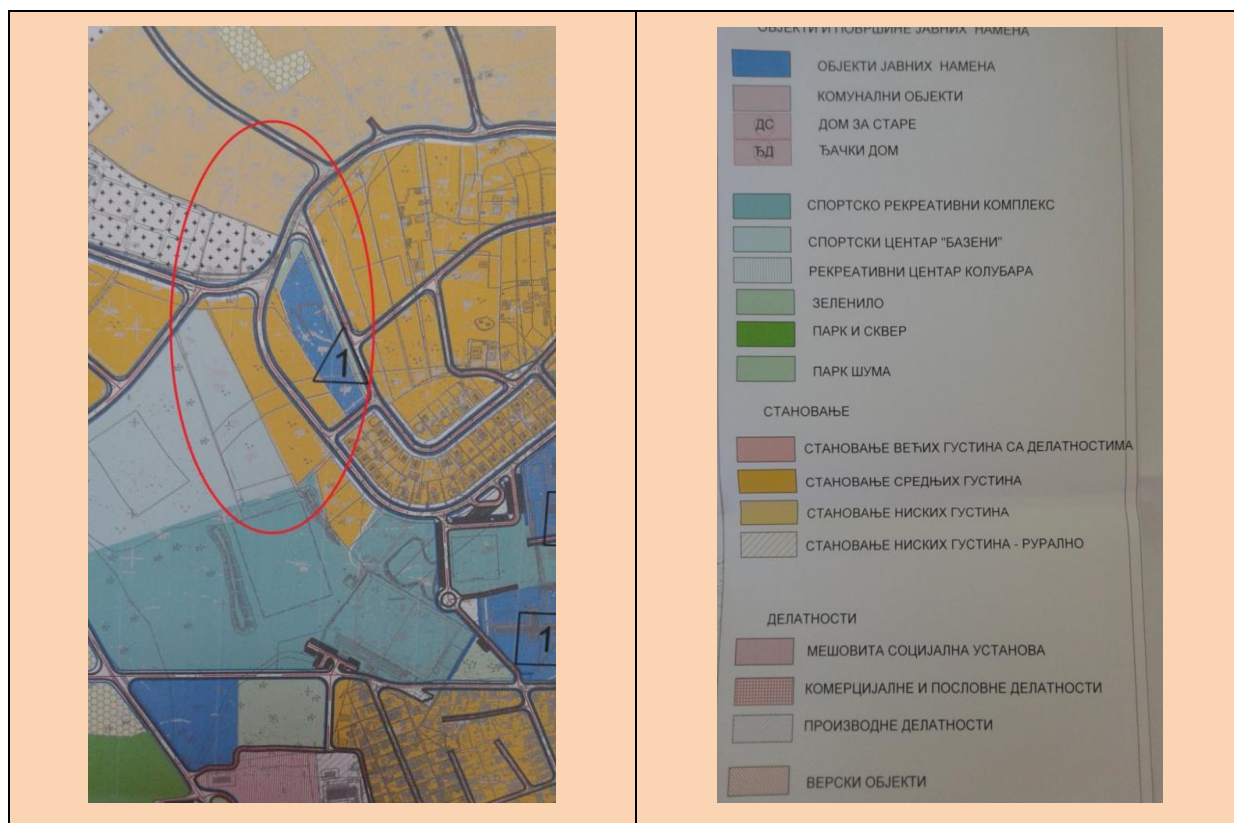
објектима и припадајућом инфраструктуром за везу локација са мрежом градских / насељских саобраћајница; магистрална и примарна разводна мрежа и објекти даљинског грејања; ТС, нисконапонска електромрежа и јавна расвета; фекални и кишни колектори; примарна водоводна мрежа и др.).

Тржишна вредност земљишта на локацијама за пресељење сразмерно је увећана трошковима за његово уређење и трошковима за изградњу јавних објеката, а делимично се изузима из накнада за експроприсане непокретности, применом обрачунских коефицијената.

Локација „Војни круг“ - Породично становање средње густине у централној зони ³

Могућа је изградња објеката породичног становања у централној зони града, а дозвољене су и све компатибилне намене. Однос становања и делатности појединачне грађевинске парцеле је становање 60-100%/ делатности 0-40%. Забрањена је изградња индустријских и производних комплекса и објеката. Изменом ПГР-а, омогућити спровођење плана у циљу добијања потребних грађевинских парцела у оквиру предметне стамбене целине „Војни круг“.

За потребе формирања грађевинских парцела и саобраћајница потребно је урадити пројекат парцелације и препарцелације предметног комплекса.

Скица 3: Извод из планске документације за локацију „Војни Круг“

Стамбена целина «Добричића плац»

Према Плану детаљне регулације „Тамнава“ Лајковац („Сл. Гласник Општине Лајковац“, бр.1/08) и Пројекту препарцелације и парцелације, реализована је стамбена целина „Добричића плац“ са

³ Податке о локацијама за организовано пресељење и обрачун трошкова за њихово уређење (табеле 6 и 7) припремиле су стручне службе Општине Лајковац у склопу припреме пресељења насеља Скобаљ за потребе споразума учесника пресељења

формираних 24 грађевинских парцела. Од тога недодељених је 9 грађевинских парцела. Потребно је изградити улицу Војислава Илића од тачке 37, трасом 35,34 до 45, односно раскрснице са улицом Милене Павловић Барили, у дужини око 300м, према задатом профилу уличног коридора и планираној инфраструктури.

Изградња припадајуће инфраструктуре, водоводне, канализационе, топлификационе мреже и др.	
УКУПНО:	687.040

Табела 7: Оријентациона процена трошкова за додатно уређење локације „Добричића плац“ у насељеном месту Лајковац, за потребе пресељења насеља Скобаљ

ЛОКАЦИЈА „ДОБРИЧИЋА ПЛАЦ“	
ОПИС РАДОВА	ЦЕНА У ЕВРИМА
Изградња саобраћајница и планиране инфраструктуре	
Изградња саобраћајница, планираног коридора ширине 9,0м, са 2 коловозне траке ширине 2X3,0м и тротоарима са обе стране ширине 1,5м, укупне дужине око 300м. Изградња припадајуће инфраструктуре.	200.000,00
УКУПНО	200.000,00

Укупни трошкови уређења локација за организовано пресељење укључујући трошкове који се у овом моменту не могу сагледати износе око 900.000 €

5.3. ДРУГИ ТРОШКОВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРЕСЕЉЕЊЕ НАСЕЉА СКОБАЉ

У насељу Скобаљ живи 135 становника у 49 домаћинстава. Од укупног анкетираних броја становника, 71 становник је мушког пола, а 64 женског. У популацији доминира становништво старије од 40 година (83 становника, или 61,5%), а 35 становника је старије од 60 година (26%). Међу становницима старијим од 60 година, девет особа живи у самачким домаћинствима (од чега три жене).

У укупној популацији је свега десеторо деце до 14 година (шест старости до шест година и четири старости 6-14 година). Од укупног броја становника, запослено је 44 становника, од чега већина ради у државним предузећима и институцијама, код приватног послодавца ради један становник, а троје имају сопствено предузеће. Пензионера је 30, од чега су свега троје пољопривредни пензионери.

У насељу је регистрована самостална трговачка радња за продају мешовите робе, од битног значаја за дневно снабдевање, како становника Скобаља, тако и суседних делова Јабучја. С обзиром да ради као једина продавница те врсте, од битног је значаја да Учесници пресељења подрже њен рад до коначног пресељења насеља, пружајући накнаду за рад запослених или друге повољности, чиме би се надокнадио губитак услед смањеног промета.

Посебним финансијским и другим мерама, током пресељења и адаптације на услове живота на новом месту борава особама, треба пружити подршку старим и болесним особама. По потреби пружити правну помоћ код реализације ранијих сувласничких права особама женског пола (осам особа). Две особе женског пола имају потребу медицинске и друге подршке код пресељења.

Један број грађана борава у Скобаљу, а лечи се у Београду, с обзиром на то да имају место пребивалишта на територији Града.

Активности на социјалној подршци треба усмерити и на друга рањива домаћинства . Кроз базно истраживање у оквиру Просторног плана није било могуће сагледати све потребе и идентификовати таква домаћинства, па овај део процене социјалног утицаја треба најхитније спровести у насељу. Рањивим домаћинствима треба пружити специфичну помоћ при пресељењу, у сарадњи са општинским службама за социјална питања. Помоћ рањивим групама

треба да укључи: помоћ током процеса пресељења и накнаде, помоћ при селидби, као и помоћ током периода после пресељења. Рањива домаћинства консултовати о врсти помоћи која им је потребна за пресељење (нпр. посебне мере транспорта за особе са физичким хендикепом, помоћ при налажењу и куповини новог стана, помоћ у приступу програмима samozapošljavanja итд.) За угрожене категорије (домаћинства са великим бројем издржаваних чланова, домаћинства са незапосленим издржаваоцем, затим она са члановима чије је здравствено стање угрожено, сиромашна домаћинства и др.), при утврђивању накнаде за експроприсано земљиште, омогућити и додатну финансијска помоћ, како би се обезбедило да њихова егзистенција не буде угрожена експропријацијом и да могу да поново започну своје животе.

Процењује се да су за све активности на социјалној подршки потребна средства у износу од око **320.000 €**.

За власнике пословних просторија (локали и сл.) које нису пољопривредног типа обезбедиће се накнада трошкова пресељења пословног простора који је предмет експропријације, укључујући и инвентар, као и вредност уложених инвестиција.

Остали трошкови пресељење, као што је накнада за пресељење покућства, других ствари и добара, као и превоз пољопривредних машина и алата, који нису могли бити појединачно сагледани и обрачунати према врсти и обиму, кумулативно се процењују на око **230.000 €**.

Према подацима које је доставила општинска управа, а с обзиром на изузетан социјални притисак по свим питањима из надлежности локалне самоуправе и реализована финансирања из општинског буџета, до сада, као и очекивана и неопходна у наредном периоду, реално се очекује финансијска подршка од ЈП ЕПС, као друштвено одговорне компаније, за један део потребних активности на одржању и унапређењу стандарда инфраструктурне опремљености у насељима које су очекивано место пресељења и то:

1. ИЗГРАДЊА МАГИСТРАЛНИХ ИНФРАСТРУКТУРНИХ ВОДОВА	
За водоснабдевање Јабучја (индиректно изложено утицају рударских радова) и Лајковца, где 25% становништва чини становништво пресељено због ширења копова.	2.000.000,00
2. ИЗГРАДЊА ГРАДСКЕ ТОПЛАНЕ И ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА НАСЕЉЕНОГ МЕСТА ЛАЈКОВАЦ	
Изградња објекта Градске топлане, укупне инсталисане снаге 10MW Изградња дистрибутивног система даљинског грејања насељеног места Лајковац. Укупна инвестиција 10.000.000,00ЕВРА Учешће ЕПС-а у инвестицији је 20%.	2.000.000,00
УКУПНО	4.000.000,00

Трошкови пресељења насеља могу бити увећани за неке специфичне и непредвиђене (скривене) трошкове, који се нису могли сагледати или предвидети. Као специфични, могу настати и трошкови истраживања и обраде у случају наилазак на археолошка налазишта или археолошке предмете на територији постојећег или новог(их) насеља. и то трошкови ангажовања археолога (надлежни завод за заштиту споменика културе), средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање евентуалних археолошких налаза до предаје на чување овлашћеној установи заштите.

Непредвиђени трошкови су и они који могу настати:

- у спровођењу поступка експропријације (нпр. управни и судски спорови);

- код захтева да се лицу коме је пољопривредно земљиште извор егзистенције обезбеди исто такво на другој локацији, при чему се морају предузети мере на евентуалном подизању бонитета прибављеног земљишта;
- као накнаде за усеве или неубране плодове у случају да корисник експропријације приступи радовима пре доспећа усева; као и
- трошкови који би могли настати код уређења, опремања и функционисања постојећег насеља до његовог коначног пресељења.

6. ПРЕСЕЉЕЊЕ ГРОБЉА

6.1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

У складу са динамиком развоја рударских радова, месно гробље у насељу Скобаљ треба изместити у првој фази. С тога је са припремним и претходним радовима започето у претходном периоду, а они су делимично реализовани и током измештања месног гробља у Малом Борку, суседном насељу које се прво нашло на правцу развоја површинског копа.

РБ "Колубара" је становницима насеља Скобаљ обезбедила уређење локације новог месног гробља на две локације (месно гробље у Јабучју и градско гробље у Лајковцу) и организовано измештање гробних места са месног гробља на нову локацију о чему ће становници и заинтересована јавност бити благовремено и детаљно информисани.

Ради идентификације старалаца и изјашњавања о условима измештања гробних места, у насељу Скобаљ, након обављеног јавног позива, организоваће се и спровести изјашњавање. Стараоци гробних места на месном гробљу у Барошевцу изјасниће се да ли су за:

- **организовано (заједничко) пресељење** гробних места, што подразумева да се у целости обави измештање гробног места на ново гробље, односно: демонтажа надгробног споменика, опсега, плоче и сл., ексхумација посмртних остатака и њихов смештај у специјалне сандуке, затрпавање и дезинфекција гробног места, транспорт споменика и посмртних остатака до изабране локације, укопавање посмртних остатака, монтажа надгробног споменика и опсега и уређење гробног места; поступак пресељења врши се (по жељи) у присуству стараоца; уколико дође до оштећења надгробног споменика и опсега, извршиће поправка или израда новог; или

- **индивидуално (појединачно) пресељење** гробних места, што подразумева да РБ „Колубара“ обави демонтажу надгробног споменика, опсега и сл. и ексхумацију и пренос посмртних остатака, а да старалац гробног места обави сам преостале активности, уз одговарајућу накнаду трошкова од стране РБ „Колубара“; старалац је дужан да благовремено обезбеди ново гробно место с обзиром на то да се пресељење мора обављати према динамици утврђеној у Програму пресељења.

Пресељење гробних места за које се не могу утврдити стараоци, као и надгробних споменика који се евидентирају као културно наслеђе биће извршено у складу са важећим прописима.

Ради уређења начина и услова измештања постојећег гробља и услова коришћења резервисаних гробова, неопходно је извршити детаљно снимање гробних места и идентификацију старалаца гробних места са резервисаним гробовима.

Скица 5. Диспозиција месног гробља у Скобаљу и локација нових гробља

На гробљу у Лајковцу је 650, а на гробљу у Јабучју 220 гробних места расположивих у деловима за измештање. Обе локације се одржавају и преиремљене су за почетак сахрањивања, а елементи уређења (стазе, опсези, спомен обележја) биће уређени након сахрањивања. Досадашњим активностима на снимању стања на постојећем гробљу је уочено 651 гробно место.

Објављен је позив за изјашњавање (медијско обавештавање) и очекује се да ће се стараоци сами одазвати. У међувремену ће се приредити списак преосталих старалаца. Досадашњи одзив

старалаца је задовољавајући. Стараоцем се сматрају природни наследници преминулог без обзира на место пребивалишта и чланови породице који имају посебну одговорност.

Током измештања гробља у Малом Борку одређена су средства у износу од 220.704.216, 00 динара за уређење ове две локације. У ту цену су урачуната израда планске документације, прибављање локације за уређење и пресељење, изградња приступних путева, а у Јабучју и изградња капеле. На обе локације приближно је обезбеђено око 3000 гробних места. Од тога за Мали Борак је било потребно око 1 650 гробних места, а за Скобаљ ће бити потребно око 900 гробних места, укључујући резервисане гробове на постојећем гробљу које се измешта.

Приликом избора локације новог гробља морају бити испуњени следећи услови:

- земљиште равно или са блажим нагибом, суво, оцедито, ван депресија, тако да је $NPV \geq 2,5m$, по могућности јужно експонирано;
- земљиште добро саобраћајно повезано са насељем, а локација по могућству на крају атара;
- да правац доминантних ветрова није од гробља према насељу;
- да подземне воде не угрожавају објекте за снабдевање водом за пиће и друге потребе;
- да гробље по својој величини може бити у употреби најмање 100 година;
- да је најмања удаљеност од стамбених објеката 50 m; и
- да је могућа организација гробних поља тако да већи број гробних места буде у правцу исток- запад са спомеником на западној страни.

Почетак реализације пресељења гробља везан је за доношење Одлуке о забрани сахрањивања на постојећем гробљу и одређивању нове локације за појединачна сахрањивања.

За потребе израде техничке документације за евентуалну додатну изградњу и уређење нових гробља (у вези са испуњењем услова за избор локације) неопходно је изградити: одговарајуће геодетске подлоге; геолошко-геотехничку документацију на основу студијско-истражних геолошких, хидрогеолошких и геомеханичких радова (лабораторијског испитивања узорака из истражних бушотина и јама одговарајуће дубине и уграђених пијезометара и то утврђивања садржаја елемената у узорцима, структури и порозности тла с обзиром на брзину разградње и задржавање контаминанте продукване разградњом лешева, PPV, NPV и брзине кретања и квалитета подземних вода у смислу "Правилника о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања" (Сл. гл. РС 23/94), као и оцене могућности кумулативних загађења); и прибавити конзерваторске услове и препоруке у вези са уређењем места измештања вредних старих споменика са постојећег гробља надлежног завода за заштиту споменика културе.

6.2. КОНЦЕПТ ПРЕСЕЉЕЊА ГРОБЉА

Пресељење постојећег гробља мора се припремити, организовати и извршити у захтеваном року који одговара расположивом времену 6 месеци, од доношења одговарајућих одлука и других нормативно-правних акта до коначног формирања и закључења документације о пресељењу гробља на нову локацију. Отпочињање радова је тренутак увођења непосредних извршилаца у посао након окончања у целини или у неопходном обиму претходних и припремних радова.

Посао пресељења гробља неопходно је спровести са посебним пијететом и уз дужно поштовање и разумевање за деликатни положај сродника преминулих.

Реализација појединачних активности и процедура и поступак пресељења у целини мора бити у свему према одредбама следећих закона и подзаконских аката:

Закона о комуналним делатностима, по питању надлежности за одређивање места, начина и времена сахрањивања као и опште надлежности за ову врсту комуналне делатности;

Закона о сахрањивању и гробљима, којим је регулисан поступак сахрањивања и уређења гробаља; и Правилника о условима и начину ископавања и преношења умрлих лица (Сл. гл. СРС бр. 56/76 и 52/82), који је, на основу чл. 22 Закона о заштити становништва од заразних болести ("Службени гласник СРС" бр. 48/75) донет од стране Републичког секретаријата за здравље и социјалну политику, а којим су дефинисани поступци којих се морају придржавати физичка и правна лица која ће вршити послове при ископавању, преносу и упоку посмртних остатака.

Пресељење је нормативно и правно уређено одговарајућим одлукама општине Лајковац о престанку сахрањивања на постојећем гробљу и уређењу и коришћењу гробља на новој локацији чиме ће се, између осталог, прецизирати право старалаца гробних места на трајно ослобађање накнаде за закуп за пренета гробна места и остварене резервације. Ексхумација, опремање, пренос и укуп посмртних остатака треба да се обаве према посебном налогу општинског органа управе и према условима за ексхумацију и пренос посмртних остатака које пропише надлежни санитарни инспектор. Контролу поступка преноса посмртних остатака вршиће санитарна инспекција, а контролу извођење радова на предметним гробљима надлежна комунална инспекција. Привођење планираној намени односно прекопавање земљишта након измештања гробних места и извршене санитације, регулише се посебним налогом.

Пресељење гробља подразумева читав низ активности на припреми, финансирању, организацији, координацији, извршењу радова на пресељењу, праћењу и контроли извршења радова. У оперативном смислу пресељење се мора извести према плану-пројекту организације радова израђеном на основу:

- поделе постојећег гробља на просторне целине - гробна поља према диспозицији гробних места и броју гробова, претежним годинама почивања, начину уређења и просечној опремљености гробних места;
- позиције гробног поља у односу на помоћне радне и складишне површине, близину стамбених и јавних објеката у непосредној околини, и мрежу путева који се могу користити за пренос посмртних остатака и елемената споменика;
- површину гробног поља с обзиром на услове обезбеђења и заштите радилишта;
- потребу обезбеђења слободног приступа гробним местима на Задушнице и друге обичајне дане и код појединачних обилазака у односу на мере заштите радилишта;
- редослед ексхумација према ограничењима у односу на услове извршења (на пример у периоду април – септембар вршити искључиво ексхумације гробова са више од 10 година почивања);
- капацитет локације за чување посмртних остатака у односу на идентификацију гробова и комуникацију са стараоцима, као и њихово опредељење у односу на индивидуално или организовано измештање и друге облике учешћа старалаца у одређеним фазама пресељења; и
- могућност реализације измештања гробова са једног гробног поља у просечном трајању од 6 до 10 радних дана.

Подела на гробна поља и редослед формирања радилишта за измештање гробних места саставни је део Оперативног плана пресељења гробља и подлога за израду динамичког плана и планова организације радова на пресељењу гробља у целини и по појединачним активностима и извршиоцима.

Према расположивом времену за реализацију пресељења у целини, оперативни извршиоци пресељења треба да буду организационо, технички и кадровски опремљени да обезбеде довољан број екипа извршилаца за **измештање просечно 10 гробних места дневно**.

Измештање неидентификованих гробова, гробова за које нису утврђени стараоци ни после више поновљених покушаја а идентификациони подаци који се могу утврдити са спомен-обележја нису довољни да би се могао извршити увид у матичне књиге и гробних места по посебно исказаној вољи стараоца, врши се по посебној процедури тако да Одбор за пресељење гробља преузима права и обавезе стараоца на тим гробним местима током поступка пресељења. Начин уређења и обележје новог места сахрањивања на новом гробљу, за ове услове измештања, утврдиће заједнички Одбор за праћење пресељења насеља и Одбор за пресељење гробља, уз пуно учешће заинтересованих грађана и уз поштовање традиционалних и обичајних вредности. Могући избор места сахрањивања је у спомен - костурници, капели са криптом или заједничким гробницама са споменичким обележјем.

Пресељење надгробних споменика који би могли чинити део културног наслеђа врши се по посебном програму и условима надлежног завода за заштиту споменика културе.

6.3. СПРОВОЂЕЊЕ ПРЕСЕЉЕЊА ГРОБЉА

Пресељење постојећег месног гробља у Скобаљу по обиму, различитом садржају активности, потреби синхронизације извршења активности различитих струка у условима свих предметних радилишта и расположивим укупним роковима за извршење, превазилази до сада реализоване сличне задатке и организациона и оперативна искуства у стручној пракси. С тога, припрема, организација и реализација пресељења мора бити извршена у свему према **Оперативном плану** измештања месног гробља који ће бити израђен као имплементациони документ на бази концептуалних решења Просторног плана, усвојен и спроведен са пуном одговорношћу свих учесника и извршилаца у поступку.

За успешно и ефикасно извршење послова пресељења гробља потребни су одговарајући инфраструктурни и локацијски услови, односно неопходно је обезбедити:

- квалитетну техничку и другу инфраструктуру на локацији постојећег гробља и на новој локацији;
- простор за смештај демонтираних спомен обележја и смештај теренске радионице у непосредној близини постојећег гробља;
- канцеларијски простор у близини постојећег гробља за смештај административног особља, компјутерске опреме и контакте са стараоцима гробних места и др.

Приликом избора извршилаца на пословима пресељења строго водити рачуна о њиховој подобности у погледу гаранција да својим поступцима или ризичним понашањем неће изазвати материјалну и нематеријалну штету и негативне реакције јавности, што подразумева одговорно понашање и свих појединаца које извршилац ангажује за непосредно извршење радних операција.

Одбор за пресељење гробља оперативно планира, спроводи и контролише пресељење. Одбор остварује све контакте са стараоцима, надлежним органима и извршиоцима тј. усклађује њихова ангажовања и учешће у поступку пресељења. Документација се води у писаној форми на унапред штампаним, или на други начин припремљеним, унифицираним обрасцима.

Поступак пресељења гробног места, у оперативном смислу, спроводи се кроз извођење појединачних активности, од којих свака подразумева извршење више посебних операција и уз

ангажовање потребног броја извршилаца различитог радног и стручног профила, средстава и потребног времена за извршење.

Програм измештања гробља у Скобаљу предвиђа следеће групе активности:

0) Припремне активности које су већим делом обављене, а преостале ће се обављати истовремено са усвајањем Просторног плана:

- одређивање локације гробља за организовано измештање;
- усвајање планске документације и по потреби урбанистичког пројекта за ново гробље;
- израда идејног и главног пројекта новог гробља;
- израда плана информисања јавности; и
- усвајање Програмског задатка за израду Оперативног плана пресељења.

1) Приоритетне активности

- доношење Одлуке о стављању ван употребе гробља у Скобаљу и одлуке о новом месту сахрањивања;
- доношење прописа о одржавању и уређењу нових гробаља;
- конституисање Одбора за пресељење гробља;
- израда Оперативног плана пресељења; и
- идентификација старалаца гробних места и њихово изјашњавање о начину пресељења.

2) Оперативне активности

- информисање становништва о текућим и планираним активностима;
- уређење локације и опремање објекта за чување ексхумираних и погребно опремљених посмртних остатака до сахрањивања;
- реализација коначног изјашњавања домаћинстава-идентификација старалаца гробних места;
- израда Програма заштите спомен обележја;
- уређење новог месног гробља;
- демонтажа споменика;
- организација ексхумације и ексхумација посмртних остатака (по фазама);
- индивидуално сахрањивање;
- организовано сахрањивање;
- израда нових споменика и спомен обележја која ће заменити оштећене; и
- евентуална изградња и уређење спомен костурнице.

Истовремено са ексхумацијом, транспортом и упоком посмртних остатака на новој локацији, према одређеном редоследу врши се демонтажа, транспорт и монтажа надгробних споменика и опреме.

Динамика реализације пресељења гробља у Скобаљу предложена у овом програму у директној је зависности од носилаца активности, локације на којој се обављају радње, врсте активности као и обезбеђења средстава за покривање трошкова. Полазећи од претпоставке да ће претходне активности на припреми измештања постојећег гробља бити остварене у потребном

обиму и квалитетно, реализација динамичког плана је условљена пре свега временом отпочињања радова на пресељењу и евентуалним застојима и прекидима радова услед објективних околности које се не могу предвидети.

ГАНТОГРАМ 2: ДИНАМИКА ПРЕСЕЉЕЊА ГРОБЉА У СКОБАЉУ

0) ТРАЈАЊЕ АКТИВНОСТИ У МЕСЕЦИМА	1	2	3	4	5	6
1) ПРИПРЕМНЕ АКТИВНОСТИ						
1) ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ						
2) ОПЕРАТИВНЕ АКТИВНОСТИ						

УКУПНО 81.375.000 динара

ИЗРАДА ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА-ПРОЈЕКТА ИЗМЕШТАЊА 6.000.000 динара

ОСТАЛИ ТРОШКОВИ УКУПНО 6.000.000 динара

Средства потребна за израду пројекта и извођење уређење локације заједничког сахрањивања, са преносом и монтажом спомен-обележја према условима надлежног завода за заштиту споменика културе, процењују се у износу од око **6.000.000,00 динара**, тако да се укупна средства потребна за измештање месног гробља у Скобаљу процењују у износу од **100.000.000 динара**, односно око **800.000 €**.

ПРИЛОГ 1: ПОЛИТИКА И НОРМАТИВНЕ ОСНОВЕ ПРЕСЕЉЕЊА СТАНОВНИШТВА ИЗ ЗОНЕ РУДАРСКИХ АКТИВНОСТИ

На корпоративном нивоу, у оквиру процеса реструктурирања Електропривреде Србије, политици пресељења становништва (откуп земљишта, присилно пресељење и економске миграције) дат је примерени значај из хуманитарног, економског, социјалног и правног аспекта.

Целовито успостављена политика пресељења је третирана као важан део унапређења управљања животном средином и социјалним питањима, а исказана је у склопу корпоративних докумената⁴ израђених са циљем:

- постизања потпуне усклађености српског енергетског сектора са ЕУ директивама;
- побољшања резултата и праћења стања, у складу са међународном индустријском добром праксом;
- издвајања приоритетних активности у вези са постојећим делатностима компаније које могу имати додатне утицаје и ризике по животну средину и социјална питања; и
- обезбеђења оквира и рокова за усвајање стратегије за заштиту животне средине и социјална питања на корпоративном нивоу.

У том смислу, посебно је акцензован значај успостављања јасних улога, одговорности и ауторитета, као и именовање посебног особља на нивоу корпорације, реструктуриране компаније (NewCo) и локалитета за имплементацију и мониторинг оквира за расељавање и откуп земљишта и активности пресељења уопштено.

Консултовање заинтересованих страна и пружање информација кључни су елементи ангажовања Електропривреде Србије и јавности и од суштинске су важности за спровођење значајних пројеката. Циљ SEP-а (План укључивања заинтересованих страна на корпоративном нивоу⁵) јесте да обезбеди правовремен и доследан приступ објављивању информација, као и јавним консултацијама о свим ЕПС активностима. ЕПС се обавезао да примени приступ „најбоље међународне праксе“ у складу са захтевима националних прописа, и то да као најбољу међународну праксу примењује нпр. Условне за реализацију Европске банке за реконструкцију и развој, који се односе на објављивање података и укључивање заинтересованих страна. Степен учешћа заинтересованих страна и приступ информацијама које се односе на активности регулисан је Законом о планирању и изградњи и Законом о заштити животне средине кроз институт јавног увида.

Пресељења насеља у Колубарском лигнитском басену у последњих десетак година обављају се нестихијски, координисано и организовано у оквиру активности рударског предузећа (РБ „Колубара“), уз институализовано учешће државних органа и локалних и месних самоуправа, на основу пропозиција, полазишта и планских решења садржаних у Просторном плану подручја експлоатације Колубарског лигнитског басена (Сл.гласник РС, бр.122/08). Имплементацијом ових

⁴ Пројекат „Развој система за управљање заштитом животне средине“; Процена стања животне средине и социјалних питања за EBRD, РЕСТРУКТУРИРАЊЕ ЕПС, СРБИЈА (ERM's Frankfurt Office, јули 2015.г.); ЕПС Пројекат реструктурирања, Акциони план заштите животне средине и социјална питања (ESAP) и План укључивања заинтересованих страна на корпоративном нивоу ЕПС, Србија септембар 2015.г.;

eps.rs/SiteAssets/Lists/Sitemap/EditForm/ESAP_SER_20150916revEPS.pdf

⁵ eps.rs/SiteAssets/Lists/Sitemap/EditForm/ESAP_SER_20150916revEPS.pdf

планских решења у урбанистичким плановима насеља и програмима пресељења, као њиховим саставним деловима, спроводи се и у пракси унапређује усвојена политика пресељења. Законским решењима у области планирања из 2011. године створене су законске основе за непосредну примену просторних планова, како планских одредби које садрже елементе на основу којих Влада РС може утврдити јавни интерес за експропријацију, тако и директном применом плана пресељења (утврђени обим и динамика пресељења (делова) насеља и измештања инфраструктуре на подручју Басена) и односних програма пресељења, који постају саставни део просторног плана.

Основни циљеви у области политике пресељења становништва у Колубарском лигнитском басену формулисани су у Просторном плану и односе се на:

- регулисање положаја и услова пресељења домаћинства чија је имовина предмет експропријације;
- правовремену припрему свих услова за пресељење становништва из зона ширења копова, као и обезбеђивање нормалног одвијања живота до момента пресељења;
- регулисање статуса становника који остају да живе у деловима насеља ван зоне ширења копова и др.

Посебни циљеви, специфицирани на основу развојних интереса подручја и потреба појединих група становништва јесу:

- благовремено доношење одговарајућих планских докумената и програма пресељења;
- правовремено пресељење становништва у складу са динамиком ширења копова и у складу са законским и другим правним актима;
- функционисање комуналне инфраструктуре, саобраћајница, привредних објеката и јавних служби у време спровођења пресељења, као и финансирање њихове изградње на новим локацијама;
- усмеравање развоја насељских функција и садржаја на просторе изван граница и негативног утицаја рударско-енергетског комплекса;
- обезбеђење адекватног приступа јавним службама на новим локацијама;
- обезбеђење подршке едукацији, запошљавању и самозапошљавању пресељеног радноспособног становништва; и
- заштита и помоћ старијим грађанима, посебно самачким и двочланим старачким домаћинствима и другим рањивим групама становништва.

При изради и спровођењу програма пресељења обавезно се мора водити рачуна о:

- поштовању грађанских и политичких, економских и социјалних права становништва у току пресељења насеља у складу са међународним конвенцијама и националним правним нормама;
- обезбеђењу пресељења у насеље опремљено комуналном и социјалном инфраструктуром најмање на нивоу садашњег насеља;
- јасно дефинисање обавеза које преузимају ЕПС и локална самоуправа, са гаранцијама за поштовање и спровођење преузетих обавеза;
- обезбеђење симболичког, културног и социјалног континуитета са садашњим насељем;
- подстицање организованог пресељења насеља или делова насеља, чиме се омогућава: организација и уређење новог насеља према наслеђеним функционалним и социјалним вредностима старог насеља; измештање културног наслеђа, привредних (индустрија,

трговина, сервиси и сл.) и комуналних објеката, као и објеката јавних служби; комунално опремање новог насеља према савременим потребама пресељеног становништва и сл.;

- поред детаљне разраде опције организованог пресељења која ће бити понуђена домаћинствима у току спровођења програма пресељења неопходно је обезбедити да и појединачна пресељења домаћинства, која изаберу накнаду за експроприсану имовину у новцу, буду плански усмеравана и просторно контролисана и регулисана;
- подстицање програма економског и социјалног развоја који ће садржати подршку запошљавању локалног становништва;
- благовремена разрада средњерочних и дугорочних програма/планова ширења копова и заузимања земљишта, како би се предупредила изградња на правцима ширења копова, елиминисали трошкови и други проблеми поновног насељавања или измештања домаћинства у тек насељеним зонама; и
- подстицање привредне мултифункционалности подручја; један од ограничавајућих развојних проблема постојећих насеља јесте монофункционалност привређивања и зависност локалне економије и других активности од доминантне привредне гране – експлоатације и прераде лигнита или од пољопривреде; у интересу је пресељених лица, као и становништва зона у које ће се они населити, да се подстиче диверзификација производних и услужних активности, ради унапређења економског, социјалног и културног развоја и обезбеђења задовољавајућег квалитета животне средине.

МОДАЛИТЕТИ ПРЕСЕЉЕЊА СТАНОВНИШТВА

Самостално/неорганизовано пресељење. Експроприсаним домаћинствима исплаћује се накнада у новцу за пољопривредно и грађевинско земљиште, засаде и за објекте домаћинства. Ова опција изискује најмање ангажмана од стране корисника експропријације. Известан број домаћинства ће се одредити за ову опцију, било због тога што намеравају да се преселе у неко од градских насеља (куповина земљишта и изградња објекта у својој режији), било због тога што новац добијен од експропријације неће улагати у куповину окућнице и изградњу зграде (пресељење код одрасле деце, посед који је добијен у наследство и не користи се и сл.), било због тога што ће нову кућу организовати на пољопривредном земљишту које се може набавити у слободном промету. Ова опција носи релативно велики број потенцијално штетних последица:

- спонтана изградња на неуређеним/неопремљеним теренима, за које не постоје урбанистички планови и који нису ни предвиђени за изградњу;
- диспергована изградња нових стамбених објеката и окућница, будући да ће експроприсани власници куповати ново пољопривредно земљиште на локацијама где цене буду повољне и сразмерне висини добијене накнаде; могуће је да ће нова изградња бити на комунално неопремљеним подручјима; такав начин изградње и насељавања је непогодан и за комунално опремање и организовање јавних служби и других активности и услуга;
- повећање броја бесправно изграђених објеката у рубним подручјима;
- настављање процеса деаграризације и притисак насељених домаћинства на радна места у градским насељима; и
- повећање активности у сектору сиве економије, због немогућности запошљавања у формалном сектору.

Организовано пресељење у зоне изграђених/формираних насеља, са обезбеђивањем грађевинске парцеле/окућнице и/или са изградњом стамбеног и помоћних објеката. Набавка/куповина грађевинских парцела, комунално опремање ових зона и подршка формирању

јавних служби били би финансирани из накнаде за заједничке садржаје у насељима која се измештају (насељска инфра и супраструктура, јавне површине итд.).

Организовано пресељење у зоне изграђених/формираних насеља, са обезбеђивањем грађевинске парцеле/окућнице. За разлику од претходне опције, ова опција не предвиђа изградњу нових стамбених и пољопривредних објеката. Предлаже се као модалитет за случајеве када експроприсана домаћинства желе да се организовано преселе и добију парцелу/окућницу, али сматрају да им се више исплати да стамбене и пољопривредне објекте граде у сопственом аранжману.

Понуда парцела за изградњу у оквиру формианих насеља. Ова опција обезбеђује понуду уређених/опремљених парцела за изградњу. У томе уважавају се два важна интереса:

- општи интерес који се огледа у организованом пресељавању и смањивању спонтаног и диспергованог насељавања; и
- појединачне интересе експроприсаних домаћинстава да се населе у уређене зоне, са обезбеђеном комуналном опремом, формианим јавним службама и знатно бољим квалитетом живљења него што би то био случај када би насељавање било неорганизовано и спонтано.

Организовано пресељење пољопривредних домаћинстава подразумева могућност обезбеђења пољопривредног земљишта, директном куповином од власника или давањем у закуп пољопривредног земљишта у државној својини експроприсаним власницима пољопривредног земљишта, који намеравају да се и даље баве пољопривредном производњом. Ова опција подразумева да корисник експропријације благовремено откупи земљиште од приватних власника.

Посебни програми пресељења за домаћинства са посебним потребама подразумевају тражење специфичних решења за домаћинства са посебним потребама (домаћинства са старим, болесним или хендикепираним члановима, или домаћинства чија имовина има малу вредност и др.), која нису у могућности да самостално реализују пресељење. Претпоставка је да има домаћинстава која би прихватила да добију стан у власништву или на доживотно коришћење, или, пак, доживотан смештај у дому за стара лица.

ЗАКОНСКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ПРЕСЕЉЕЊА

Уставом Републике Србије, Службени гласник РС, бр. 98/06, успостављено је начело владавине права и заштита људских и мањинских права и слобода. Владавина права је основна претпоставка Устава и почива на неотуђивим људским правима.

Људска и мањинска права зајемчена Уставом непосредно се примењују. Уставом се јемче, и као таква, непосредно се примењују људска и мањинска права зајемчена општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима и законима. Законом се може прописати начин остваривања ових права само ако је то Уставом изричито предвиђено или ако је то неопходно за остварење појединог права због његове природе, при чему закон ни у ком случају не сме да утиче на суштину зајемченог права.

Одредбе о људским и мањинским правима тумаче се у корист унапређења вредности демократског друштва, **сагласно важећим међународним стандардима** људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење. Јемства неотуђивих људских и мањинских права у Уставу служе очувању људског достојанства и остварењу пуне слободе и једнакости сваког појединца у праведном, отвореном и демократском друштву, заснованом на начелу владавине права.

Пред Уставом и законом сви су једнаки. Свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације. Забрањена је свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима.

Свако има право на судску заштиту ако му је повређено или ускраћено неко људско или мањинско право зајемчено Уставом, као и право на уклањање последица које су повредом настале. **Грађани имају право да се обрате међународним институцијама** ради заштите својих слобода и права зајемчених Уставом.

Зајемчена је заштита података о личности. Прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности уређују се законом. Забрањена је и кажњива употреба података о личности изван сврхе за коју су прикупљени, у складу са законом, осим за потребе вођења кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, на начин предвиђен законом. Свако има право да буде обавештен о прикупљеним подацима о својој личности, у складу са законом, и право на судску заштиту због њихове злоупотребе.

Јемчи се мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона. **Право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне.** Законом се може ограничити начин коришћења имовине.

Јемчи се право наслеђивања, у складу са законом. **Право наслеђивања не може бити искључено или ограничено због неиспуњавања јавних обавеза.**

Права на непокретностима су заштићена уставом и законом, и међународним конвенцијама. Универзална декларација о правима човека од 10. 12. 1948. установљава начело да „нико не сме бити самовољом лишен своје имовине”. Првим протоколом Конвенције о заштити људских права и основних слобода из 1950. године, који се односи на заштиту имовине, прописано је да свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Питања власништва, утврђивања, заштите и преноса овог права, као и статус јавних добара и њихов третман регулисана су већим бројем имовинско-правних прописа. Питање посебног статуса одређене (рањиве) категорије становништва (и помоћ за ову категорију) је регулисано прописима статусног и социјалног карактера.

Република Србија је 2009. године усвојила прописе који имплементирају захтеве UNECE Архуске Конвенције (Закон о потврђивању Конвенције о доступности података, учешћу јавности у процесу доношења одлука и правној заштити у области заштите животне средине). UNECE Конвенција о приступу информацијама, учешћу јавности у доношењу одлука и приступу правосуђу о питањима животне средине („Архуска Конвенција“) утврђује бројна права јавности (појединаца и њихових асоцијација), која се тичу животне средине. Влада РС је усвојила Стратегију за примену Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине – Архуска Конвенција, Службени гласник РС, број 103/11.

Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14 и 145/14)

уређују се: услови и начин уређења простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и изградња објеката; вршење надзора над применом одредаба овог закона и инспекцијски надзор; друга питања од значаја за уређење простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и за изградњу објеката. Планирање уређења простора регулисано је, између других, применом следећих начела која могу бити од значаја за спровођење политике пресељења: **начелу одрживог развоја кроз интегрални приступ у планирању; начелу учешћа јавности; очувања обичаја и традиције; очувања специфичности предела; хоризонталне и вертикалне координације.**

Одрживи развој се применом закона остварује кроз усклађивање економских, социјалних и еколошких аспеката развоја, рационално коришћење необновљивих и обезбеђење услова за веће коришћење обновљивих ресурса. Хоризонтална координација подразумева повезивање са суседним територијама у току планирања ради решавања заједничких функција и интереса, као и повезивање и партиципацију свих учесника у просторном развоју јавног и цивилног сектора и грађана. Вертикална координација подразумева успостављање веза свих нивоа просторног и урбанистичког планирања и уређења простора, од националног ка регионалном и даље ка локалном нивоу, као и информисање, сарадњу и координацију између локалних иницијатива, планова и пројеката са регионалним и државним плановима и акцијама.

Намена, односно начин коришћења земљишта одређује се планским документом израђеним у складу са Законом. **Површина јавне намене јесте простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом.**

Правила утврђена у Просторном плану за просторне целине, локације и коридоре посебне намене према основним посебним наменама у оквиру рударско-енергетског система које обухватају три категорије:

- зону основних рударских активности;
- зону пратећих рударских активности (ван површинског копа); и
- зону непосредног утицаја рударских активности на околину⁶.

Зона основних рударских активности обухвата: постојеће и планиране површинске копове са заштитним појасима и одлагалиштима јаловине и друге рударске активности у обухвату копа.

Зона пратећих рударских активности обухвата: припрему минералне сировине (угаљ): дробљење, млевење, класирање, хомогенизацију; транспорт минералне сировине, јаловине, техничке и технолошке воде и сл.; интерне саобраћајнице и друге инфраструктурне објекте; складишта и магацине; одбрану копа од површинских и подземних вода; пречишћавање отпадних вода; припрему јаловишта за рекултивацију; истражне рударске радове; уређаје за мониторинг и др.

Зона непосредног утицаја рударских активности на околину - насеља и др. (исушивање и слегање тла услед снижавања нивоа подземних вода и, у вези са тим, могућа оштећење грађевинских објеката, загађење животне средине, односно, ваздуха, вода и тла, утицај буке и прашине, отежана доступност јавних и других садржаја у околини копова и сл.) утврђује се,

⁶ У складу са чл. 13. став 3. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања (Службени гласник РС, бр. 64/15.) и дописом Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре бр. 350-01-455/2015-11 од 13.05.2015. године (сагласност на примењени приступ).

такође, у планском документу као подручје од интереса за развој и функционисање рударско-енергетског система. Планска решења за ту зону утврђују намену за "претежне или потенцијалне рударске активности" и представљају плански основ за утврђивања јавног интереса и пресељење становништва. Ова зона се по правилу поклапа са зоном мониторинга утицаја рударско - енергетског комплекса на околину.

"Потенцијална намена рударске активности" утврђује се за зоне на којима је обавезно успоставити мониторинг и где се у постпланском периоду могу очекивати значајни негативни утицаји рударских активности на околину. На основу резултата мониторинга утврђују се правила уређења и режим коришћења простора и то путем доношења новог Просторног плана.

У складу са **Законом о експропријацији** ("Сл. гласник РС", бр. 53/95, "Сл. лист СРЈ", бр. 16/01 - одлука СУС и "Сл. гласник РС", бр. 20/09, 55/13 - одлука УС и 106/16 - аутентично тумачење) непокретности се могу експроприсати или се својина на њима може ограничити само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Јавни интерес за експропријацију непокретности утврђује се законом или одлуком Владе у складу са овим законом. **Непокретностима, у смислу овог закона, сматрају се земљишта, зграде и други грађевински објекти.**

Предлог за утврђивање јавног интереса за експропријацију, који се подноси Влади преко министарства надлежног за послове финансија, садржи податке о непокретности за коју се предлаже утврђивање јавног интереса, врсту објекта, односно врсту радова, чија је изградња, односно извођење предвиђено на одређеном земљишту, као и податке о земљишту које се прибавља ради давања накнаде ранијим сопственицима експроприсаних непокретности који се расељавају због експлоатације минералних сировина и друге податке од значаја за утврђивање јавног интереса. Уз предлог се подноси и извод из одговарајућег планског акта. Влада је дужна да по предлогу за утврђивање јавног интереса одлучи у року од 90 дана. У решењу Владе којим је усвојен предлог за утврђивање јавног интереса, непокретности за које је утврђен јавни интерес наводе се појединачно или се наводи акт (назив акта, назив органа који је тај акт донео, број и датум доношења акта), на основу кога се са сигурношћу може утврдити које су непокретности обухваћене тим актом. Решење Владе којим је усвојен предлог за утврђивање јавног интереса објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Корисник експропријације дужан је да на основу предлога за експропријацију поднесе захтев за забележбу експропријације у катастру непокретности или другим јавним књигама у којима се уписују права на непокретностима. У случају експропријације за потребе експлоатације минералних сировина, правоснажно решење о експропријацији поништиће се ако корисник експропријације у року од шест година од правоснажности одлуке о накнади, односно од дана закључења споразума о накнади, није извршио знатније припремне и друге радове неопходне за експлоатацију минералних сировина. У случају кад је експропријација извршена за потребе експлоатације минералних сировина на површинским коповима, ранији сопственик експроприсане непокретности, односно његов наследник, не може поднети захтев за поништај или измену правоснажног решења о експропријацији по истеку рока од осам година од правоснажности одлуке о накнади, односно од дана закључења споразума о накнади. Права на непокретности у државној или друштвеној својини могу се решењем општинске управе одузети или ограничити и пренети на другог носиоца права на непокретности у друштвеној или државној својини, ако то захтева јавни интерес (административни пренос). У случају административног преноса земљишта или другог природног богатства у друштвеној својини, носилац права на земљишту или другом природном богатству које је стекао без накнаде има право на накнаду само за рад и средства уложена у то земљиште или друго природно богатство. После

правоснажности решења о експропријацији општинска управа дужна је да одмах без одлагања закаже и одржи расправу за споразумно одређивање накнаде за експроприсану непокретност.

Корисник експропријације дужан је да надлежном органу поднесе писмену понуду о облику и висини накнаде у року који не може бити дужи од 15 дана од дана правоснажности решења о експропријацији. Надлежни орган без одлагања доставља примерак понуде ранијем сопственику експроприсане непокретности, а од управних и других органа и организација прибавља обавештења о чињеницама које могу бити од значаја за споразумно одређивање накнаде.

Споразумом о накнади за експроприсану непокретност морају бити одређени нарочито облик и висина накнаде и рок у коме је корисник експропријације дужан да испуни те своје обавезе, као и обавезе ранијег сопственика, уколико су споразумом уговорене. Споразум о накнади уноси се у записник који мора да садржи све податке неопходне за испуњење обавеза странака. Споразум о накнади има снагу извршне исправе, уколико општинска управа не одбије закључење споразума. По доношењу првостепеног решења о експропријацији странке се не могу споразумевати о облицима и висини накнаде ван поступка прописаног овим законом.

Општинска управа одбиће закључење споразума о облицима и висини накнаде за експроприсану непокретност, уколико утврди да би тај споразум био у супротности са позитивним прописима. Против акта којим се одбија закључење споразума не може се изјавити посебна жалба. Ако општинска управа одбије закључење споразума о накнади, без одлагања ће све списе предмета експропријације доставити месно надлежном општинском суду ради одређивања накнаде.

У поступку пред општинском управом или пред надлежним судом странке се могу споразумети: о давању друге непокретности у својину или сусвојину, уместо експроприсане непокретности, о новчаном износу накнаде, о међусобним доплатама разлике у вредности непокретности, о премештању експроприсаних објеката на друго, по прописима дозвољено место, о изградњи прилаза, пролаза и приступних путева, као и другим законом дозвољеним чинидама.

До предаје у посед објекта који се даје у својину на име накнаде, корисник експропријације је дужан да пре рушења експроприсаног објекта, ранијем сопственику омогући коришћење другог објекта. Ранијем сопственику стамбене зграде или стана, односно пословне просторије, корисник експропријације дужан је, да на његов захтев, да у својину или сусвојину другу стамбену зграду или стан, односно пословну просторију на истом месту или ближој околини, која по структури и површини одговара условима становања, односно обављања делатности, које је ранији сопственик имао пре експропријације.

У случају кад се, у складу са овим законом, ради извођења одређених радова експроприше велики комплекс земљишта, корисник експропријације је дужан да ранијем сопственику обезбеди другу непокретност на територији општине на којој се експроприсана непокретност налази.

Ранијем сопственику који користи експроприсани објекат друга непокретност обезбеђује се пре рушења експроприсаног објекта, а ранијем сопственику који није корисник експроприсаног објекта друга непокретност обезбеђује се најдоцније у року од шест месеци од дана правоснажности решења о експропријацији.

Ранији сопственик и чланови његовог породичног домаћинства, чији је стамбени објекат експроприсан због експлоатације минералних сировина, имају право да им се у оквиру укупне накнаде додели једна грађевинска парцела, под условом да се због те експропријације расељава насеље или део насеља и да су у моменту доношења решења о експропријацији пребивали у том објекту.

Законом о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/07 и 83/14 - др. закон) се уређују јединице локалне самоуправе, надлежности, органи, надзор над њиховим актима и радом, заштита локалне самоуправе и друга питања од значаја за остваривање права и дужности јединица локалне самоуправе.

У вршењу своје надлежности, јединица локалне самоуправе доноси прописе самостално, у складу са својим правима и дужностима утврђеним Уставом, законом, другим прописом и статутом. Ради задовољавања општих, заједничких и свакодневних потреба становништва на одређеном подручју, јединице локалне самоуправе могу да образују месне заједнице или друге облике месне самоуправе, у складу са законом и статутом. **Органи јединица локалне самоуправе могу сарађивати са невладиним организацијама, хуманитарним организацијама и другим организацијама, у интересу јединице локалне самоуправе и становника са свог подручја.**

Општина, преко својих органа, у складу с Уставом и законом између осталог: 1) доноси програме развоја; 2) доноси урбанистичке планове; 3) утврђује стопе изворних прихода општине, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада; 4) уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности (пречишћавање и дистрибуција воде, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода, производња и снабдевање паром и топлим водом, линијски градски и приградски превоз путника у друмском саобраћају, одржавање чистоће у градовима и насељима, одржавање депонија, уређивање, одржавање и коришћење пијаца, паркова, зелених, рекреационих и других јавних површина, јавних паркиралишта, јавна расвета, уређивање и одржавање гробаља и сахрањивање и др.), као и организационе, материјалне и друге услове за њихово коришћење; 5) доноси програме уређења грађевинског земљишта, уређује и обезбеђује вршење послова уређења и коришћења грађевинског земљишта и утврђује висину накнаде за уређивање (и коришћење грађевинског земљишта); стара се о заштити животне средине, доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно локалне акционе и санационе планове, у складу са стратешким документима и својим интересима и специфичностима и утврђује посебну накнаду за заштиту и унапређење животне средине; уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, рехабилитацију и реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој и управљање локалним и некатегорисаним путевима, као и улицама у насељу; и обавља друге активности од значаја за реализацију пресељења насеља.

Законом о озакоњењу објеката, Сл. гласник РС, бр. 96/15, уређују се услови, поступак и начин озакоњења објеката, односно делова објекта изграђених без грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу (у даљем тексту: незаконито изграђени објекти), услови, начин и поступак издавања решења о озакоњењу, правне последице озакоњења, као и друга питања од значаја за озакоњење објеката. **Одредбе овог закона односе се и на помоћне и друге објекте који су у функцији главног објекта (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, базени, цистерне за воду и сл.) или су у функцији одвијања технолошког процеса у згради, који се сматрају саставним делом незаконито изграђеног главног објекта и озакоњују се заједно са главним објектом, у складу са овим законом.**

Предмет озакоњења, у смислу овог закона, јесте објекат који је завршен у грађевинском смислу. Изузетно, када је предмет озакоњења зграда, предмет озакоњења може бити и зграда на којој су изведени само конструктивни грађевински радови (темељ, армиранобетонски или челични стубови са гредама, односно армиранобетонска таваница, кровна конструкција), са или без завршене фасаде. **Степен завршености објекта за остале објекте који су предмет озакоњења, утврђује се у зависности од врсте и намене објекта.** Овај закон се не примењује на објекте који су изграђени без грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу у складу

са прописима по којима у време изградње није била прописана обавеза прибављања грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу, у складу са прописима којима се уређује упис права својине на непокретностима. Овај закон се не примењује на објекте за које је издато решење о грађевинској дозволи, а **који се користи без издатог решења о употребној дозволи**. Решење о употребној дозволи прибавља се у складу са законом којим се уређује изградња објеката, а комисија за технички преглед приликом утврђивања подобности објекта за употребу ту чињеницу утврђује на основу издате грађевинске дозволе и главног пројекта, на основу прописа који је важио у време издавања грађевинске дозволе.

Предмет озакоњења не може бити објекат за који је надлежни орган, у складу са раније важећим прописима којима је била уређена легализација објеката, донео решење којим се одбија захтев за легализацију, а које је правноснажно у управном поступку.

Предмет озакоњења је и објекат за који није поднет захтев за легализацију у складу са раније важећим законом којим је била уређена легализација објеката, а који је видљив на сателитском снимку територије Републике Србије из 2015. године, под условима прописаним овим законом. Сателитски снимак мора бити доступан на увид грађанима у електронском облику на интернет страници министарства надлежног за послове грађевинарства. Попис и евиденцију незаконито изграђених објеката спроводи јединица локалне самоуправе према програму пописа по зонама, односно целинама, који на предлог грађевинске инспекције доноси начелник општинске, односно градске управе.

По завршетку пописа незаконито изграђених објеката из једне зоне, односно целине, надлежни грађевински инспектор доноси појединачна решења о рушењу објекта, за све незаконито изграђене објекте који су на попису. Решење о рушењу објекта доноси грађевински инспектор у року од седам дана од дана евидентирања у складу са овим законом и у року од три дана га доставља органу надлежном за издавање решења о озакоњењу. Решење надлежног органа неће се извршавати до правноснажног окончања поступка озакоњења. По добијању решења надлежни орган по службеној дужности покреће поступак озакоњења у складу са овим законом. **Објекти за које буде утврђено да не постоје, односно нису видљиви на сателитском снимку из, нису предмет озакоњења и надлежни грађевински инспектор за те објекте доноси решење о рушењу, које је извршно даном доношења, у складу са Законом о планирању и изградњи.**

Предмет озакоњења може бити објекат за који власник достави доказ о одговарајућем праву на грађевинском земљишту или објекту, зависно од тога која врста радова, односно врста објекта је предмет озакоњења. Као одговарајуће право, у смислу овог закона, сматра се и: 1) за објекат изграђен на земљишту у својини другог лица- правноснажна судска пресуда којом је утврђено право својине на земљишту, коју власник прибавља у складу са прописима којима су уређени својински односи; 2) за објекат изграђен на грађевинском земљишту-уговор о преносу права коришћења, односно куповини земљишта који је закључен и оверен од стране надлежног суда између тадашњег корисника и подносиоца захтева, као и други уговори којима је вршено располагање земљиштем (уговор о преносу или размени непокретности закључен између тадашњих корисника земљишта, у одговарајућој форми која је била прописана за закључење те врсте уговора у време закључења); 3) уговор о куповини објекта или куповини објекта у изградњи оверен у одговарајућој форми, која је била прописана за закључење те врсте уговора у време закључења, између власника, односно корисника и подносиоца захтева; 4) уговор о суинвестирању изградње објекта оверен у одговарајућој форми, која је била прописана за закључење те врсте уговора у време закључења, између власника, односно корисника и подносиоца захтева; 5) акт министарства надлежног за послове одбране о додели „нужног смештаја”; 6) правноснажно решење о наслеђивању; правноснажно решење о статусној промени привредног друштва, из кога се на неспоран начин може утврдити правни континуитет

подносиоца захтева, односно власника незаконито изграђеног објекта; 8) сви други правни послови на основу којих се на несумњив начин може утврдити правни континуитет промета земљишта, објекта, односно посебног дела објекта.

Законом о пребивалишту и боравишту грађана уређује се пријављивање и одјављивање пребивалишта, пријављивање и одјављивање боравишта, пријављивање привременог боравка у иностранству, надлежност и начин вођења одговарајућих евиденција. У смислу овог закона, **пребивалиште је место у коме се грађанин настанио са намером да у њему стално живи**, односно место у коме се налази центар његових животних активности, професионалних, економских, социјалних и других веза које доказују његову трајну повезаност с местом у коме се настанио. Право на пребивалиште у Републици Србији, у смислу овог закона, имају сви грађани Републике Србије који стално живе на територији Републике Србије.

Грађанин је дужан да надлежном органу пријави своје пребивалиште у року од осам дана од дана настајења на адреси на којој пријављује пребивалиште. **Грађанин може пријавити пребивалиште по основу права својине на стану, уговора о закупу стана или другом правном основу.** Податак о пребивалишту уписује се у личну карту лица које се пријављује.

Предмет уређивања **Закона о равноправности полова** (Сл. гласник РС, бр. 87/11) је стварање једнаких могућности остваривања права и обавеза, предузимање посебних мера за спречавање и отклањање дискриминације засноване на полу и роду и поступак правне заштите лица изложених дискриминацији.

Не сматра се дискриминацијом ни повредом начела једнаких права и обавеза **доношење посебних мера ради отклањања и спречавања неједнаког положаја жена и мушкараца и остваривања једнаких могућности полова.**

Статистички подаци који се прикупљају, евидентирају и обрађују на нивоу Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и у установама и организацијама које обављају јавна овлашћења, јавним предузећима и привредним друштвима, **морају бити исказани по полу, саставни су део статистичког информационог система Републике Србије и доступни су јавности, у складу са законом.**

У циљу обезбеђивања услова за напредовање и потпуније укључивање у процес образовања и професионалног усавршавања, органи јавне власти надлежни за образовање дужни су да предузимају посебне мере за укључивање у ове процесе ученика или група ученика који због своје културе, традиције и друштвено-економских услова рано напуштају школу. Могу се предузети и мере за посебну подршку ученицима или групама ученика за прелазак са нижег на виши образовни ниво, односно настављање школовања. Органи јавне власти надлежни за образовање утврђују посебне програме за враћање ових ученика у школе и друге образовне установе. Органи јавне власти надлежни за образовање могу предузети и друге посебне мере, а нарочито мере за подстицање информатичког, техничког и технолошког образовања мање заступљеног пола.

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја (Сл. гласник РС, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10) уређује права на приступ информацијама од јавног значаја којима располажу државни органи. Информација од јавног значаја, у смислу овог закона је **информација којом државни орган располаже, настала у раду или у вези са радом државног органа, садржана у документу, а односи се на све оно што јавност има оправдан интерес да зна.**

Закон о процени утицаја на животну средину, Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 36/09, и сродни закони, прописује да надлежни орган стави ЕИА студију на располагање јавности, да се

организује јавна презентација и расправа о студији и да носилац пројекта учествује у јавној презентацији и расправи.

Закон о планирању и изградњи даје одредбе за јавни увид у планску документацију, објављивање позива за учешће у јавном увиду путем канала који су јавно доступни, и презентацију планских докумената за јавни увид. У зависности од врсте документа, јавни увид по правилу траје 30 дана од дана објављивања у дневном и локалном гласилу.

Апроксимација ЕУ стратегија и директива у контексту политике пресељења укључује транспозицију великог броја различитих прописа, захтева стратешко планирање и пуну посвећеност, с тим што је могуће да на националном и локалном нивоу у овом тренутку недостаје административни капацитет за конкретну подршку.

Код имплементације политике пресељења у оквиру ЕПС–а мора се успоставити транспарентност у раду, за шта је неопходно јасно дефинисање правила, поступака и метода рада, а нарочито у погледу прибављања доступних информација, укључујући и оне проверљиве.

И у овом смислу треба спровести реформу организационе структуре и управљања људским ресурсима и пословним процесима кроз развијање партнерских односа са грађанима, локалном заједницом, привредом, системом образовања, међународним телима и организацијама и државним сектором. Информациона систематичност (израда јединствене базе података са периодичним пресеком стања по свакој локацији, односно појединачној имплементацији просторно-планских и програмских документа) кроз савремено решење ИТ система на нивоу корпорације се подразумева.

ПРИЛОГ 2: УПИТНИК ЗА ИЗЈАШЊАВАЊЕ ДОМАЋИНСТАВА О УСЛОВИМА ПРЕСЕЉЕЊА

ЈП „Електропривреда Србије“, Огранак РБ Колубара и надлежни органи општине Лајковац организују у периоду 24.09-2.10.2016. изјашњавање становништва насеља Скобаљ о условима пресељења из Зоне утицаја ПК „Тамнава западно поље“ (целокупно подручје КО Скобаљ). Изјашњавање ће спровести овлашћени представници Института за архитектуру и урбанизам Србије, попуњавањем анкетног упитника на лицу места на локацији домаћинства у насељу Скобаљ. Предвиђено је да се анкетом о условима пресељења обухвате домаћинства која имају стално пребивалиште у Скобаљу. Истовремено са спровођењем анкете о условима пресељења извршиће се анкетно снимање свих објеката домаћинства у насељу Скобаљ.

Резултати изјашњавања о условима пресељења и анкетног снимања послужиће за финализацију Програма пресељења насеља који ће бити саставни део Просторног плана подручја експлоатације Колубарског лигнитског басена. Спровођење ове анкете је условно али од изузетног значаја за успешно пресељење насеља, с обзиром на то да пресељење оних домаћинства која у међувремену промене став у вези са условима пресељења неће моћи да се реализује у првом приоритету.

Упитник за евиденцију података о домаћинствима и објектима домаћинства у насељу Скобаљ (општина Лајковац)

Анкетни број

--	--	--

I ПОДАЦИ О ДОМАЋИНСТВУ

1. Име и презиме власника /наследника _____

Адреса _____ бр. к.п. у окућници _____

(ако власник не живи на локацији)

2. Да ли поред наведеног власника, на овој локацији има још власника (парцеле, стамбеног објекта, помоћних објеката и др.)? ДА НЕ

3. Да ли други власници живе на истој локацији? ДА НЕ

.....на другој локацији у насељу ДА НЕ

4. Уколико објекат не користи власник већ станари какав је њихов статус:

- закупац на јавном власништву

- закупац на приватном власништву

5. Колико породица станује у објекту / 6. Колико чланова има ваше домаћинство?
на парцели: ЈЕДНА ДВЕ ТРИ _____

7. Молимо да дате податке о старости и полу сваког члана вашег домаћинства: _____ мж;
_____ мж; _____ мж; _____ мж; _____ мж; _____ мж; _____ мж; _____

8. Број запослених чланова домаћинства:

у државном сектору ; приватном сектору ; сопственој радњи

10. Број регистрованих пољопривредника _____;

11. Број пензионера (личних и породичних) у домаћинству _____;
(од тога број пољопривредних пензионера)

12. Број ученика у домаћинству који похађају: основну школу _____;
 средњу школу _____; факултет _____

13. Да ли домаћинство поседује стоку (коњ, говеда, свиње, овце, козе, живина, друго) НЕ ДА

14. Да ли домаћинство поседује пољопривредне машине (трактор, комбајн) НЕ ДА

15. Површина парцеле/окућнице у m² _____

II ПОДАЦИ О ГЛАВНОЈ СТАМБЕНОЈ ЗГРАДИ

1. Врста објекта (заокружити - упишите): инд. кућа, двојни, низ, вишепородични

2. Својински статус: приватни, друштвени, државни

3. Година изградње (доградње, реконст.): објекат у изградњи % изграђ.

4. Објекат је: ☐ стално настањен ☐ повремено настањен,

5. Број станова _____ 6. Спратност:.._____ 7. БГП/БГРП _____

(купатила___WC___) 8. опрема/обрада_____ 9.трем,веранда,сп.степ,терасе, лођије

9. Врста материјала зидова (заокружити): опека, камен, гасбетон, бетон, дрво, бондрук

10. Водовод ДА НЕ_____

11. Ел. инсталације: монофазна, трофазна	12. Канализација	ДА	НЕ
--	------------------	----	----

13. Сенгруп ДА НЕ 14. Телефон: ДА НЕ

15. Централно грејање ДА НЕ 16. Кабловска телевизија ДА НЕ

III ПОДАЦИ О ПОМОЋНИМ ОБЈЕКТИМА (стамбени и економски)

[illegible]

IV ОСТАЛИ ПОДАЦИ О ЛОКАЦИЈИ

бунар пољски клозет..... застор.....ограде и капије.....

бунар са хидрофором септичке јаме цистерне за водуцистерне за мазут

.....Засади.....

.....

Упитник за изјашњавање о условима пресељења домаћинстава (изјашњавају се власници непокретности који са својим домаћинством живе на предметној локацији)

Бр. кат. парцеле кућишта _____

Власник непокретности _____

име и презиме

*лични број (ЈМБГ), телефон, e-mail и стално место боравка власника - корисника
(датум пријаве боравка)*

НАЧИН ПРЕСЕЉЕЊА ДОМАЋИНСТВА

За који сте се начин пресељења домаћинства одлучили:

1) ОРГАНИЗОВАНО ПРЕСЕЉЕЊЕ

на уређену локацију у градском подручју Лајковца:

- "Војни круг" у централној градској зони (25 грађевинских парцела, П= 4-5 а, применом паритета 2:1)⁷
- "Добричића плац" у грађевинском подручју (8 грађевинских парцела П = 6а применом паритета 1:1)

⁷ У случају веће заинтересованости општина Лајковац је спремна да обезбеди потребан број парцела на истој локацији

2) ИНДИВИДУАЛНО ПРЕСЕЉЕЊЕ

Да ли сте се већ одлучили где ћете се преселити, ако јесте, можете ли нам речи где

Да ли сте заинтересовани за изградњу породичне зграде или куповину стана на подручју града / општине Лајковац **ДА** **НЕ**

Да ли сте заинтересовани да вам се у оквиру накнаде за експроприсане непокретности обезбеди стан у централној градској зони Лајковца (обрачун по тржишним условима) **ДА** **НЕ**

У Скобаљу,

Упитник попунио/ла

_____ 2016.

_____ Бр.овл. _____

Власник непокретности или купац стана

_____ бр.л.к. _____

напомена власника:

РАДНИ ТИМОВИ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

КООРДИНАЦИЈА ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
мр ЂОРЂЕ МИЛИЋ, дипл. пр. планер, в.д. Помоћника министра
ИВАНА СТЕФАНОВИЋ, дипл. пр. планер
2. ЈП „Електропривреда Србије“
Радна група за праћење и координацију израде Просторног плана
ДЕЈАН ВУКСАНОВИЋ, дипл. инж. маш.,
председник Радне групе
СЛОБОДАН МАРКОВИЋ, дипл. инж. руд.,
координација из Огранка РБ Колубара
3. Институт за архитектуру и урбанизам Србије
др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх
лиценца бр. 100 0056 03, лиценца бр. 200 0318 03
др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер
лиценца бр. 100 0004 03
мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
лиценца бр. 100 0026 03
ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ
лиценца бр. 100 0085 04, лиценца бр. 203 0778 04

ТИМ ЗА СИНТЕЗУ

- др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх
- др МИОДРАГ ВУЈОШЕВИЋ, дипл. економ.
- др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер
- мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
- др МАРИЈА НИКОЛИЋ, дипл. инж. пољоп.
- др КСЕНИЈА ПЕТОВАР, дипл. социолог
- др БРАНИСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ, дипл. инж. грађ.
- др НЕНАД ЂАЈИЋ, дипл. инж. маш.
- др МИЛА ПУЦАР, дипл. инж. арх.
- др ТАМАРА МАРИЧИЋ, дипл. пр. планер
- др БОШКО ЈОСИМОВИЋ, дипл. пр. планер
- ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.

РЕДАКЦИЈА

- др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх
- др МАРИЈА НИКОЛИЋ, дипл. инж. пољоп.
- др МИОДРАГ ВУЈОШЕВИЋ, дипл. економ.
- др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер
- др МАРИЈА МАКСИН, дипл. инж. арх
- мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
- ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.

ПРИМЕНА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.
др МИОДРАГ ВУЈОШЕВИЋ, дипл. екон.
др КСЕНИЈА ПЕТОВАР, дипл. социолог
др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер
др МАРИЈА НИКОЛИЋ, дипл. инж. пољоп.
мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.

КОНСУЛТАЦИЈЕ, УСЛОВИ И СТРУЧНЕ ПОДЛОГЕ

Надлежни републички и локални органи – носиоци јавних овлашћења
ЈП „Електропривреда Србије“, Београд и Огранак РБ Колубара, Лазаревац
Рударско-геолошки факултет, Београд
Институт за водoprивреду „Јарослав Черни“, Београд
Рударски институт, Земун
„Водопроект“, Нови Београд

ИНФОРМАЦИОНА ОСНОВА, GIS, САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА

ИВАНА СТЕФАНОВИЋ, дипл. пр. планер (Министарство)
др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.
мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ
мр ЈАСМИНА КРУНИЋ, дипл. пр. планер
др ЈЕЛЕНА ЖИВАНОВИЋ МИЉКОВИЋ, дипл. пр. планер
МИЛИЦА МИХАЈЛОВИЋ, дипл. пр. планер
АНА СТЕВАНОВ, дипл. пр. планер
ИНЕС МАРИЧИЋ, дипл. инж. арх.
БРАНИСЛАВ КОТРАЊАЦ, техн.
ЛЕПОСАВА НЕГИЋ, техн.
АЦА НИКОЛИЋ, техн.
СТУДЕНТИ – теренски рад

ТЕХНИЧКА ПРИПРЕМА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА

мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
мр ЈАСМИНА КРУНИЋ, дипл. пр. планер
др ЈЕЛЕНА ЖИВАНОВИЋ МИЉКОВИЋ, дипл. пр. планер
ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ
БРАНИСЛАВ КОТРАЊАЦ, техн.
ЛЕПОСАВА НЕГИЋ, техн.
АЦА НИКОЛИЋ, техн.
СЛАЂАНА НЕДЕЉКОВИЋ, техн.
СРЂАН МИЛОСАВЉЕВИЋ, техн.

НОСИОЦИ ИЗРАДЕ СТУДИЈСКО – ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Уводне напомене

др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх

Подручје Просторног плана, просторних целина и коридора

др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх
ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.

Приступ, циљеви и планска полазишта Просторног плана

др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.
др МИОДРАГ ВУЈОШЕВИЋ, дипл. економ
др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер

Природни услови - погодности, ограничења и потенцијали

1. Природни услови
мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
2. Природне и створене погодности и ограничења
мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
3. Процена ризика и опасности
др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер
ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.

Стратегија развоја Планског подручја - општи и регионални аспекти

др МИОДРАГ ВУЈОШЕВИЋ, дипл. екон.
др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер
др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.

Развој рударско-енергетског система

1. Рударство
РУДАРСКО ГЕОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, Универзитета у Београд
Центар за површински експлоатацију Београд д.о.о.
др ВЛАДИМИР ПАВЛОВИЋ, дипл. инж. руд.
ЈП „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“, Београд и
Огранак РБ Колубара - „Пројекат“, Лазаревац
2. Енергетика, енергетска инфраструктура, енергетска ефикасност и ОИЕ
др НЕНАД ЂАЈИЋ, дипл. инж. маш.
др МИЛА ПУЦАР, дипл. инж. арх.
СЛОБОДАН МИЉАНИЋ, дипл. инж. ел.

Коришћење и заштита вода и водопривредна инфраструктура

др БРАНИСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ, дипл. инж. грађ.
ПРЕДРАГ ВОЈНОВИЋ, дипл. инж. грађ. (Енергоплан)
СВЕТОМИР ПРОКИЋ, дипл. инж. грађ.

Привредни развој и размештај индустрије, МСП и услуга

др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл. пр. планер

Коришћење пољопривредног и шумског земљишта и рурални развој

- др МАРИЈА НИКОЛИЋ, дипл. инж. пољоп.
- мр БОЈАНА ЈОВАНОВИЋ, дипл. инж. пољоп.

Становништво и социјални развој

- др КСЕНИЈА ПЕТОВАР, дипл. социолог
- мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер

Мрежа насеља и функције центара, изградња и уређење простора

- др САША МИЛИЈИЋ, дипл. пр. планер
- др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.
- мр ЗОРАН МИРЈАНИЋ, дипл. пр. планер
- мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер

Пресељења становништва и измештање инфраструктурних система и насеља

- др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.
- др КСЕНИЈА ПЕТОВАР, дипл. социолог
- мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
- ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.
- СВЕТОМИР ПРОКИЋ, дипл. инж. грађ.
- др ВЛАДИМИР ДЕПОЛО, дипл. инж. саоб. (Центар)
- ПРЕДРАГ ВОЈНОВИЋ, дипл. инж. грађ. (Енергоплан)

Животна средина, заштита природе, ревитализација простора и заштита културног наслеђа

1. Заштита животне средине
 - др ТАМАРА МАРИЧИЋ, дипл. пр. планер
2. Пејзажне и амбијенталне вредности простора и заштита природе
 - др МАРИЈА НИКОЛИЋ, дипл. инж. пољоп.
3. Рекултивација, ревитализација и уређење оштећеног земљишта
 - др МАРИЈА НИКОЛИЋ, дипл. инж. пољоп.
4. Заштита културног наслеђа
 - др МИЛА ПУЦАР, дипл. инж. арх.
 - ИНЕС МАРИЧИЋ, дипл. инж. арх.

Инфраструктурни системи

1. Саобраћајна инфраструктура
 - др ВЛАДИМИР ДЕПОЛО, дипл. инж. саоб. (Центар)
 - БОБАН ПАНИЋ, дип. инж. грађ. (Инфоплан)
2. Телекомуникациона инфраструктура
 - РАДОВАН ЈОВАНОВИЋ, дипл. инж. ел.
3. Комунална инфраструктура
 - мр ЈАСМИНА КРУНИЋ, дипл. прост. планер
 - др ЈЕЛЕНА ЖИВАНОВИЋ МИЉКОВИЋ, дипл. пр. планер

НАМЕНА ПРОСТОРА, БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

- др НЕНАД СПАСИЋ, дипл.инж.арх.
- мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл.пр.планер
- ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл.инж.грађ.
- мр ЈАСМИНА КРУНИЋ, дипл. прост. планер
- др ЈЕЛЕНА ЖИВАНОВИЋ МИЉКОВИЋ, дипл. пр. планер

СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. Ужи тим - координација
 - др ТАМАРА МАРИЧИЋ, дипл. пр. планер
 - др БОШКО ЈОСИМОВИЋ, дипл. пр. планер
2. Остали сарадници
 - др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.
 - мр ВЕСНА ЈОКИЋ, дипл. пр. планер
 - ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.
 - др ВЛАДИМИР ПАВЛОВИЋ, дипл. инж. руд. (ГРФ – ЦПЕ)
 - др СЛАВКА ЗЕКОВИЋ, дипл.пр. планер
 - др МАРИЈА НИКОЛИЋ, дипл.инж.пољ.
 - др ВЛАДИМИР ДЕПОЛО,дипл.инж.саоб. (Центар)
 - др БРАНИСАВ ЂОРЂЕВИЋ, дипл.инж.грађ.
 - др НЕНАД ЂАЈИЋ,дипл.инж.маш.
 - СВЕТОМИР ПРОКИЋ, дипл.инж.грађ.
 - ПРЕДРАГ ВОЈНОВИЋ, дипл.инж.грађ. (Енергоплан)
 - РАДОВАН ЈОВАНОВИЋ, дипл.инж.ел.

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И КОРИДОРЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

- ГОРДАНА ЏУНИЋ, дипл. инж. грађ.
- др НЕНАД СПАСИЋ, дипл. инж. арх.
- мр ЈАСМИНА КРУНИЋ, дипл. пр. планер
- др ЈЕЛЕНА ЖИВАНОВИЋ МИЉКОВИЋ, дипл. пр. планер
- др ВЛАДИМИР ДЕПОЛО, дипл. инж. саоб. (Центар)
- др МИЛА ПУЦАР, дипл.инж.арх.
- др БРАНИСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ, дипл. инж. грађ.
- др НЕНАД ЂАЈИЋ, дипл. инж. маш.
- др ТАМАРА МАРИЧИЋ, дипл. пр. планер
- СВЕТОМИР ПРОКИЋ, дипл. инж. грађ.
- СЛОБОДАН МИЉАНИЋ, дипл.инж.ел.
- РАДОВАН ЈОВАНОВИЋ, дипл. инж. ел.

КООПЕРАЦИЈЕ

- РГФ – Центар за површински експлоатацију, Београд
- Центар за едукацију, Београд
- „Енергоплан”, Београд
- „Инфоплан”, Аранђеловац